

IZVEŠTAJ O SPROVOĐENJU STRATEŠKIH CILJEVA I AKCIONOG PLANA ZA 2020/21.

Programskim ciljevima NALED-a definisano je 195 aktivnosti za period 2020-2021. Od tog broja, do polovine 2021. kada je pripremljen ovaj presek, u potpunosti je realizovano 79% aktivnosti, delimično je realizovano 19%, a 2% planiranih aktivnosti nije realizovano.

PROGRAMSKI CILJ 1 - UNAPREĐENJE REGULATORNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA POSLOVANJE					
Od ukupno 148 aktivnosti definisanih za period 2020-2021. u okviru Programskog cilja 1, u potpunosti je realizovano 78% aktivnosti, delimično je realizovano 19%, dok 3% planiranih aktivnosti nije realizovano.					
STRATEŠKI CILJ P1 SC1: SMANJENA SIVA EKONOMIJA I UNAPREĐEN PORESKI SISTEM					
<p>Indikatori P1 SC1:</p> <p>Učešće sive ekonomije u BDP-u smanjeno za 2 procentna poena do kraja 2021. u odnosu na 2017.</p> <p>Ukinuto/modifikovano najmanje 10 parafiskalnih nameta do kraja 2021.</p> <p>Optimizovano najmanje 15 administrativnih procedura do 2021.</p>					
Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Obezbeđen kontinuitet u sprovođenju Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije	60% mera iz Akcionih planova za suzbijanje sive ekonomije je sprovedeno do 2021.	1.1 Pružanje stručne i tehničke podrške radu Koordinacionog tela i stručne grupe za suzbijanje sive ekonomije.	2020, 2021	Realizovano	NALED je pratio realizaciju Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije (NP), pripremio Izveštaj o sprovođenju NP 2019-2020 i sproveo je Analizu efekata sprovođenja NP sa preporukama za unapređenje, na osnovu čega je napravljen koncept novog NP. U januaru 2021. formirano je novo Koordinaciono telo za suzbijanje sive ekonomije; održana je jedna sednica Koordinacionog tela u novom sazivu (februar 2021.) i jedna sednica Stručne grupe (maj 2021), kada je predstavljen Izveštaj o sprovođenju i koncept novog Nacionalnog programa.
		1.2 Učešće u ažuriranju Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije koji se revidira jednom u dve godine.	2020	Realizovano	Nacionalni program je ažuriran u aprilu 2019. godine i obuhvatao je dvogodišnji period 2019-2020. Krajem 2020. godine je izrađen Izveštaj o sprovođenju NP za 2019-2020. i pokrenut je rad na izradi novog NP za period 2021-25.
		1.3 Koordiniranje izrade godišnjeg Akcionog plana Vlade za suzbijanje sive ekonomije sa posebnim fokusom na otklanjanje posledica COVID-19 na legalnu privredu.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020, NALED je pripremio i dostavio Vladi Srbije i Kriznom štabu 50 preporuka i predloga mera za otklanjanje negativnih posledica pandemije na privredu i podršku legalnom poslovanju. Početkom 2021. je pokrenuta izrada novog Nacionalnog programa i Akcionog plana (AP) za suzbijanje sive ekonomije, čije se usvajanje planira na jesen 2021.
		1.4 Praćenje rada državnih organa na sprovođenju Akcionog plana Vlade za suzbijanje sive ekonomije na kvartalnom nivou i izveštavanje o efektima.	2020, 2021	Realizovano	Usled okolnosti izazvane pandemijom, praćenje rada državnih organa na sprovođenju AP za suzbijanje sive ekonomije je tokom 2020. godine bilo na šestomesečnom nivou, u dogovoru sa Ministarstvom finansija.
		1.5 Izrada najmanje tri analize i istraživanja godišnje, koje podržavaju sprovođenje mera iz Akcionog plana.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. godine sprovedeno je 5 analiza: Analiza efekata reforme sezonskog zapošljavanja u poljoprivredi, Analiza pijačne prodaje nespisovnih proizvoda, Proširenje pojednostavljenog angažovanja radnika na privremenim i povremenim poslovima, Ex post analiza mere Startuj legalno, Analiza efekata nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije. Osim toga, rađene su i slične analize za Crnu Goru i Albaniju kao i diskusioni papir za porez na dodatu vrednost.
		1.6 Izrada predloga za optimizaciju najmanje pet administrativnih procedura koje opterećuju legalno poslovanje.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2021. godine dati su predlozi za optimizaciju 4 životna događaja kroz koje preduzeća prolaze, a koja obuhvataju ukupno 80 pojedinačnih postupaka. Životni događaj se definiše kao skup pojedinačnih postupaka koji se dešavaju sukcesivno ili zavise jedan od drugog koje preduzeće mora da završi kako bi ostvarilo neko pravo ili ispunilo obavezu ka državi. U pitanju su sledeći životni događaji: 1. Stavljanje leka na tržište, 2. Poslovanje preduzeća u oblasti hrane 3. Redovno poslovanje - Angažovanje radnika, 4. Redovno poslovanje - Plaćanje finansijskih obaveza. Dodano, u 13. izdaju Sive knjige dodato je 13 novih preporuka za optimizaciju administrativnih poteškoća privrede.

2. Unapređen inspeksijski nadzor i procesuiranje prekršaja i krivičnih dela u oblasti sive ekonomije	<p>Najmanje 75% republičkih inspekcija koristi e-Inspektor do 2021.</p> <p>Uspostavljen modul za analizu rizika u okviru e-Inspektora koji koriste najmanje četiri inspekcije do kraja 2020.</p> <p>Procenat najavljenih kontrola 20% u 2020, i 22% u 2021. godini</p> <p>Najmanje osam inspekcija je uvelo sporazum o priznanju prekršaja do kraja 2021.</p>	2.1 Pružanje podrške Koordinacionoj komisiji Vlade za inspeksijski nadzor kroz Jedinicu za podršku inspeksijskom nadzoru pri MDULS i učešće u najmanje deset radnih grupa u okviru Komisije.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. godine održano je 8 sednica Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor, kao i 22 sastanka 11 radnih grupa unutar Koordinacione komisije u kojima učestvuje NALED. Tokom 2020, svoj rad su završile Radna grupa za obeležavanje hrane i Radna grupa za poverene poslove. Formirana je nova Radna grupa za suzbijanje širenja virusa COVID-19, koja je inicirala i iskoordinirala preko 600.000 nadzora na teritoriji cele zemlje.
		2.2 Pružanje stručne podrške unapređenju softvera za elnspektora, uključujući modul za analizu rizika i povezivanje sa SIPRES-om i ePisarnicom.	2020, 2021	Delimično realizovano	Održane su dodatne obuke za sve inspekcije uključene u sistem elnspektor. Izvršeno je povezivanje sistema elnspektor i sistema SIPRES. Za punu primenu SIPRESA urađen je Akcioni plan koji prati Jedinica. ePisarnica još nije funkcionalna i ovo povezivanje se čeka. Alternativno, do tada, elnspektor generiše sopstvene brojeve koji se menjaju brojevima sa pisarnice tamo gde je to neophodno.
		2.3 Pružanje podrške uvođenju instituta sporazuma o priznanju prekršaja u tri nove inspekcije u saradnji sa prekršajnim sudovima.	2020	Realizovano	Uveden je sporazum o priznanju prekršaja u Tržišnoj inspekciji, Inspektoratu za rad, Poreskoj upravi, Turističkoj inspekciji. U narednom periodu potrebno je raditi na unapređenju primene, u smislu jačanja kapaciteta inspekcija (veći broj ljudi) i koordinacije sa sudovima jer je uočeno da sudovi izriču kazne koje su manje od sporazumom predviđenih pa sam sistem nema veliku efektivnost.
		2.4 Izmena odredaba Zakona o državnoj upravi radi omogućavanja poveravanja poslova inspeksijskog nadzora i izmena odredaba Zakona o državnim službenicima radi uvođenja službeničkog zvanja inspektor.	2021	Nerealizovano	Radna grupa za poverene poslove donela set preporuka za poveravanje inspeksijskih poslova. Analiza kapaciteta ukazala na potrebu analize mogućnosti uvođenja posebnog službeničkog zvanja inspektor. Obe aktivnosti postale su deo AP za reformu inspekcija koji je usvojila Koordinaciona komisija. Dalja realizacija zavisi od Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave.
		2.5 Uspostavljanje jedinstvenog kontakt centra za podnošenje predstavi i pritužbi republičkim inspekcijama u cilju sprečavanja zloupotreba na tržištu i neloyalne konkurencije tokom i nakon COVID-19.	2020	Realizovano	Kontakt centar za republičke inspekcije uspostavljen je marta 2020. godine uz podršku EBRD. Tokom 2020. godine primljeno je blizu 16.000 predstavi (telefonskim i elektronskim putem - preko sajta www.inspektor.gov.rs), od kojih je 96% rešeno u predviđenom roku. Najviše predstavi odnosilo se na Poresku upravu, Tržišnu inspekciju, Inspektorat za rad. Osim toga, uspostavljen je centar za podršku privredi u cilju postupanja u skladu sa merama za sprečavanje širenja virusa COVID-19 - https://inspektor.gov.rs/legalsupport .
		2.6 Uspostavljanje ChatBot aplikacije za automatizaciju i unapređenje rada kontakt centra za inspekcije.	2020, 2021	Realizovano	ChatBot aplikacija IVA (Inspection Virtual Assistant - Inspeksijski virtualni asistent) za unapređenje rada Kontakt centra počela je sa radom od 1.marta 2021. godine uz podršku EBRD. Zahvaljujući Ivi, privreda i građani mogu da prijave problem inspekcijama 24h dnevno, 7 dana u nedelji, putem svog mobilnog telefona ili računara. 8% svih predstavi koje pristižu na Kontakt centar za inspekcije idu preko Ive.
		2.7 Posebno uređenje položaja inspektora u sistemu javne uprave i javnih službenika u okviru organizacije i sistematizacije rada institucija u kojima su zaposleni.	2020	Realizovano	Omogućeno je razvrstavanje inspektora u zvanja bez ograničenja kroz izmenu uredbе. Urađene su sistematizacije u svih 45 inspekcija koje su pored ovog položaja uvažile i neophodan broj inspektora po Akcionom planu za zapošljavanje inspektora 2019-2022.
		2.8 Uspostavljanje javno dostupne Baze akata o primeni zakona i drugih republičkih propisa.	2020	Delimično realizovano	Izrađena je prva verzija Knjiga Inspeksijske prakse koja između ostalog sadrži i akte o primeni propisa. Nakon dve dopune biće i javno dostupna na inspektor.gov.rs .
		2.9 Realizacija najmanje četiri otvorene sednice RG Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor za medije i privredu.	2020, 2021	Delimično realizovano	Privreda učestvuje u radu svih 11 radnih grupa u okviru Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor. Usled pandemije, ova aktivnost je bitno smanjena, a supstituit je postala RG za COVID-19 koja je kao aktivnost podigla i Centar za kovid mere gde je privreda u mogućnosti da zatraži i u roku od najkasnije 24 sata dobije odgovor o uslovima rada tokom pandemije.
		2.10 Izmene i dopune Zakona o inspeksijskom nadzoru (organizacija inspekcija, položaj inspektora, elnspektor...) i Izrada novog vodiča o primeni Zakona o inspeksijskom nadzoru.	2020	Nerealizovano	Sve aktivnosti za sada su stopirane. Novi rok za izmene ZOIN-a je jesen 2021. Potreban dogovor MDULS i Vlade RS oko obima izmena i formiranja institucionalnog oblika za dalju koordinaciju inspekcija (uspostavljanje Kancelarije za koordinaciju inspeksijskog nadzora).
		2.11 Informisanje privrede i javnosti o radu inspekcija - održavanje portala inspektor.gov.rs, eBilten o inspekcijama, medijska promocija.	2020, 2021	Realizovano	Sajt Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor se redovno ažurira sa najvažnijim novinama iz sveta inspekcija. Sajt je redizajniran 2020. godine da bude lakši za korišćenje i privredi i inspekcijama - svaka inspekcija ima svoj pododeljak na sajtu, gde su sadržani zakoni, kontrolne liste, godišnji planovi nadzora kao i godišnji izveštaji svih inspekcija. eBilten o najvažnijim novostima iz sveta inspekcija šalju se na mesečnom nivou. Izrađeni su promotivni filmovi za 5 inspekcija i značaj reforme inspeksijskog nadzora. Privreda učestvuje u radu radnih grupa u okviru Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor.

3. Podignut stepen svesti građana i privrede o štetnosti sive ekonomije, kao i motivacije za poštovanje propisa	Prema istraživanju, i nakon krize izazvane COVID-19, najmanje 80% građana podržava borbu protiv sive ekonomije do kraja 2021. Naplata poreskih prihoda u 2021. godini veća za 4% u odnosu na 2018, i pored krize izazvane COVID-19 Zastupljenost bezgotovinskog plaćanja je porasla za 20% u 2021. u odnosu na 2018.	3.1 Sprovođenje nacionalne kampanje za promociju unapređenog sistema fiskalizacije i borbe protiv sive ekonomije.	2021	Realizovano	U prvoj polovini godine, novi sistem je promovisan kroz nagradnu igru Uzmi račun i pobeđi 2021, i organizovan okrugli sto sa Ministarstvom finansija i NALED-ovim savezima o uvođenju novog sistema digitalne fiskalizacije.
		3.2 Organizovanje konferencije o poreskom moralu.	2020	Realizovano	U novembru 2020. uz podršku GIZ-a organizovana online konferencija „Izlaz iz sive ekonomije – Nova rešenja za novo vreme“ o poreskoj kulturi. Konferencija je obeležila početak studentskog debatnog takmičenja Štapi ili Sargarepa, u kojem su timovi sa fakulteta iz Beograda, Novog Sada i Kragujevca debatovali o i podsticajnim i represivnim merama kao mehanizmima jačanja poreskog morala. Završna konferencija o poreskom moralu je održana u decembru 2020.
		3.3. Promocija bezgotovinskog plaćanja kao vida borbe protiv sive ekonomije i bezbednijeg i lakšeg načina plaćanja.	2020, 2021	Realizovano	Promocija bezgotovinskog plaćanja kroz dva ciklusa nagradne igre Uzmi račun i pobeđi 2020 i 2021. Izrada i emitovanje na RTS-u video priloga o prednostima bezgotovinskog plaćanja. Izrada edukativnih postera i promocija instant plaćanja u saradnji s NBS na nacionalnom portalu uzmiracun.rs .
		3.4 Organizovanje godišnje konferencije o sivoj ekonomiji.	2021	Delimično realizovano	Planirana je konferencija povodom novog Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije u 2021.
		3.5 Održavanje nacionalnog portala o sivoj ekonomiji www.uzmiracun.rs .	2020, 2021	Realizovano	Nacionalni portal se redovno održava i ostvario je blizu 1,5 miliona poseta u 2020.
		3.6 Podrška promociji uvođenja sistema eFaktura.	2021	Realizovano	Uspostavljena je saradnja sa Ministarstvom finansija, definisan plan implementacije i promocije sistema eFaktura koji će biti realizovan tokom 2021 i 2022. U maju je organizovan prvi okrugli sto za privredu u prisustvu ministra finansija.
		3.7 Sprovođenje istraživanja o sivoj ekonomiji i bezgotovinskom plaćanju.	2020, 2021	Realizovano	U aprilu 2020. na online konferenciji predstavljeni su nalazi istraživanja građana o sivoj ekonomiji i bezgotovinskom plaćanju. Takođe, u decembru 2020. sprovedeno je istraživanje privrede o posledicama COVID 19 na poslovanje, i sivu ekonomiju. U 2021. su planirana nova istraživanja.
4. Unapređena predvidivost uslova poslovanja i smanjeno poresko i neporesko opterećenje privrede	Ukinuto najmanje 10 parafiskalnih nameta za privredu do 2021. Uspostavljen elektronski registar neporeskih nameta do kraja 2021. Donet zakon o naknadama koji uvodi transparentnost u neporesko opterećenje privrede do kraja 2020. Poresko rešenje za paušalce donosi se za 15 dana od početka poslovne godine, odnosno od registracije subjekta, do 2021. Poresko opterećenje neto zarade smanjeno za 1p.p.	4.1 Izrada predloga za unapređenje Zakona o naknadama.	2020	Realizovano	U okviru analize za reformu naknada, koja je izrađena početkom 2020. godine, dat je predlog za izmenu Zakona o naknadama. Ovaj predlog je upućen Ministarstvu finansija i Ministarstvu zaštite životne sredine i održani su sastanci sa predstavnicima ova dva ministarstva gde je analiza prezentovana i diskutovano o preporukama.
		4.2 Učestvovanje u izradi podzakonskih akata Zakona o naknadama.	2020, 2021	Realizovano	NALED je učestvovao u pripremi Uredbe kojom je definisan obračun Naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine u 2020. godini. U 2021. godini je pripremljena analiza i inputi za unapređenje Zakona o naknadama koji su predstavljeni nadležnim institucijama.
		4.3 Učešće u radnim grupama i izrada predloga za unapređenje poreskih propisa i transformaciju Poreske uprave.	2020, 2021	Realizovano	U novembru 2020. formirana je radna grupa za proširenje pojednostavljenog radnog angažovanja na delatnosti kućnih i pomoćnih poslova, turizma i ugostiteljstva i građevinarstva, koja je do trenutka sačinjavanja ovog preseka održala više desetina sastanaka. U 2021. godini NALED je član RG za Izradu Strategije razvoja start up ekosistema, koja će se u određenim segmentima baviti i poreskim aspektom poslovanja start upova. NALED je nominovao predstavnike RG za rad frilensera kod strang poslodavca koja treba da počne sa radom. NALED je učestvovao u konsultacijama povodom novog zakona o eFakturama i digitalnoj fiskalizaciji.
		4.4 Izrada predloga za unapređenje Zakona o Republičkim administrativnim taksama - ukidanje obaveznosti dostavljanja dokaza o uplatama.	2020, 2021	Realizovano	U okviru Sive knjige dat je predlog ukidanja obaveznosti dostavljanja dokaza o uplati administrativnih taksi.
		4.5 Analiza lokalnih poreskih i neporeskih prihoda i izrada predloga za unapređenje i obezbeđivanje predvidivih i održivih izvora finansiranja JLS, posebno u svetlu krize izazvane COVID-19.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. godine urađena je analiza prihoda i rashoda JLS sa fokusom na neporeske prihode. Rezultati analize predstavljeni su i diskutovani sa JLS, na sastanku u septembru 2020. Analiza predstavlja deo šire Analize administrativnih taksi na lokalnu gde su popisane lokalne administrativne, lokalne komunalne takse i doprinosi za uređivanje građevinskog zemljišta za 40 JLS, (blizu 6.000 tarifnih redova), dati predlozi za njihovo sistematizovanje i sistemsko uređenje ovih dažbina.
		4.6 Izrada analize efekata fiskalnih mera za smanjenje negativnih posledica COVID-19 na privredu.	2020, 2021	Realizovano	U martu 2021. godine objavljena je Analiza efekata ekonomskih mera uvedenih za ublažavanje posledica Covid-19 krize.
		4.7 Iniciranje izrade onlajn Registra mišljenja nadležnih organa.	2021	Delimično realizovano	Iako sam registar mišljenja nije uspostavljen, NALED radi na analizi učestalosti izdavanja mišljenja na propise kao i analizi propisa za koje se najčešće traži mišljenje. Objavlivanje analize planirano je za jul 2021. NALED nastavlja da se zalaže i za uvođenje Registra u cilju unapređenja transparentnosti propisa i predvidivosti poslovnog okruženja.
		4.8 Izrada analiza za pojednostavljeno angažovanje sezonskih radnika u kućnim poslovima.	2020	Realizovano	U oktobru 2020. predstavljeni su nalazi Analize za proširenje pojednostavljenog angažovanja radnika na sektore kućnih i pomoćnih poslova, turizam i ugostiteljstvo, građevinarstvo i sakupljanje sekundarnih sirovina.
		4.9 Izrada analize i preporuka za unapređenje zakonskog okvira za zapošljavanje (regulisanje fleksibilnih oblika zapošljavanja, freelance i dr).	2021	Realizovano	NALED je izradio analizu i preporuke za unapređenje zakonskog okvira za zapošljavanje koje je predstavljeno RSJP-u u januaru 2021, a čiji elementi su se našli i u rešenju Ministarstva finansija iz aprila 2021.
		4.10 Izrada analize efekata na budžet reforme sistema finansiranja zdravstva (ukidanje doprinosa).	2020, 2021	Delimično realizovano	Urađen je prvi nacrt analize efekata reforme sistema finansiranja zdravstva (ukidanje doprinosa). Finalizacija analize i pokretanje inicijative ka Vladi RS, Ministarstvu finansija i Ministarstvu zdravlja planirano je za naredni period.
		4.11 Uspostavljen onlajn sistem za pružanje pravne pomoći privredi tokom COVID-19.	2020	Realizovano	Uspostavljena online platforma za pravnu pomoć koja je tokom i neposredno nakon vanrednog stanja primila više stotina upita, a 45 najčešćih pitanja i odgovora je objavljeno na sajtu - www.naled.rs/covid19-primenapropisa .

5. Podrška razvoju malih i srednjih preduzeća i preduzetništvu	Pokrenut je program podrške biznis transformacije MSP do kraja 2020. Najmanje 1.000 preduzetnika je startovalo legalno koristeći meru poreskog oslobođenja do kraja 2020. Broj MSP koji su uveli mogućnost bezgotovinskog plaćanja je skočio za 5% 2020-2021.	5.1 Podsticanje inovacija kod MSP kroz program finansijske i stručne podrške za biznis transformaciju u saradnji sa PMI.	2020, 2021	Realizovano	Uz podršku PMI, pokrenut je StarTech program podrške inovacijama i digitalnoj transformaciji privrede u Srbiji vredan pet miliona dolara, od čega se 3,5 miliona dolara odnosi na bespovratnu finansijsku i stručnu podršku preduzetnicima i malim i srednjim preduzećima. U martu 2021. je lansirani prvi poziv, u okviru kog će biti dodeljeno oko 30 grantova u vrednosti od 15 do 100.000 dolara.
		5.2 Pružanje stručne podrške MSP i preduzetnicima u primeni propisa.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. smo odgovarali na upite preduzetnika za primenu programa Startuj legalno i Uredbe o paušalima. U martu 2020. održan je webinar u saradnji sa KPMG na temu primene Testa samostalnosti preduzetnika paušalaca. U toku je izrada programa obuka za MSP za učestvovanje u postupcima javnih nabavki (priprema tenderske dokumentacije, zaštita prava, korišćenje digitalnih rešenja) a koja će biti pružena kroz projekat podrške Švedske agencije za međunarodnu saradnju i razvoj.
		5.3 Izrada modela on-line Kalkulatora lokalnih nameta za MSPP.	2021	Delimično realizovano	NALED je razvio model onlajn Kalkulatora za paušalni porez koji omogućava obračunavanje za četiri godine unapred. Kalkulator je dostupan na https://jpd.rs/kalkulator-poreza , kao i na sajtu Poreske uprave koja je preuzela ovaj model. U okviru projekta reforme parafiskala izrađena je analiza više stotina lokalnih odluka kojima se uvode različite takse i napravljen je predlog njihove sistematizacije i pojednostavljenja. NALED će nastaviti da se zalaže u budućnosti za uvođenje sveobuhvatnog onlajn kalkulatora lokalnih taksi i naknada.
		5.4 Podrška MSP da uvode bezgotovinsko plaćanje i onlajn prodaju.	2021	Delimično realizovano	Osmišljen program podrške kroz dugoročni projekat započet u saradnji sa Nemačkom razvojnom saradnjom i kompanijama Visa i Mastercard, čija je realizacija planirana od 2021 do 2024.
		5.5 Sprovođenje edukativno-promotivnih aktivnosti za podršku preduzetništvu na lokalni i početnicima da startuju legalno.	2020	Realizovano	U periodu januar - mart 2020. održane su tri edukativne radionice za započinjanje i vođenje poslovanja u Boru, Sremskoj Mitrovici i Kragujevcu. U saradnji sa Vladom RS i RSJP, organizovano je nacionalno takmičenje Šampioni preduzetništva 2020 kako bi se podstakle lokalne samouprave da se aktivno uključe u promovisanje preduzetništva i podršku početnicima u poslovanju. U okviru StarTech projekta u periodu mart - maj 2021 održani su info dani u 5 lokalnih samouprava (Beograd, Novi Sad, Niš, Čačak, Kragujevac) kako bi se preduzetnicima i budućim početnicima predstavile mogućnosti finansiranja njihovih inovativnih ideja ili digitalne transformacije njihovog poslovanja, kroz grantove u visini od 15.000 do 100.000 USD.

STRATEŠKI CILJ P1 SC2: UNAPREĐENA E-UPRAVA I E-POSLOVANJE

Indikatori P1 SC2:

Najmanje 40% građana i 85% privrede koristi usluge e-Uprave do 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređen strateški i regulatorni okvir za razvoj i funkcionisanje e-Uprave i e-Poslovanja	Najmanje 70% mera predviđenih Akcionim planom za uspostavljanje e-Uprave u Srbiji do kraja 2021. realizovano u planiranim rokovima Najmanje pet procesnih propisa ujednačeno u pogledu dostave sa Zakonom o eUpravi do kraja 2021. Učešće u izmeni propisa radi optimizacije najmanje dva životna događaja	1.1 Učešće u strateškom planiranju i praćenju razvoja e-Uprave kroz članstvo u Koordinacionom savetu za e-upravu i radnih grupa Vlade.	2020, 2021	Realizovano	NALED je član Koordinacionog saveta za eUpravu, radne grupe za otvorene podatke, radne grupe za unapređenje položaja Srbije na međunarodnim listama konkurentnosti u oblasti eUprave i radne grupe za Zakon o elektronskim komunikacijama.
		1.2 Pružanje podrške Vladi i Kancelariji za IT i e-Upravu u praćenju sprovođenja Programa razvoja e-uprave i Akcionog plana za period 2020-2022 nakon usvajanja.	2020, 2021	Realizovano	Pružena je pomoć Vladi, Kancelariji za IT i eUpravu i MDULS-u tokom celog postupka kreiranja i usvajanja Programa i AP. Program je zvanično usvojen u januaru 2020. NALED prati realizaciju svih aktivnosti i mera Programa i AP. Nedavno je usvojen i izveštaj o sprovođenju koji se sačinjava u jedinstvenom informacionom sistemu RSJP, a koji objavljuje MDULS. Informacije o sprovođenju se dele sa članovima Saveza za eUpravu.
		1.3 Uspostavljanje javno-privatnog dijaloga o razvoju bezgotovinskog plaćanja u Srbiji.	2020	Realizovano	Radna grupa za elektronsko plaćanje u okviru Saveza za eUpravu prati razvoj bezgotovinskog plaćanja. Tokom pripreme inicijative za bezgotovinsko plaćanje, inicirana je saradnja sa relevantnim institucijama, između ostalog sa GIZ-om, Kancelarijom za IT i eUpravu, MFIN, NBS, kao i sa Visom i MasterCardom. U 2021. je planirano uspostavljanje javno-privatne radne grupe koja će se baviti ovom temom.
		1.4 Priprema analize i preporuka za uklanjanje odredbi o prilaganju dokaza o uplati kao formalnog uslova i zagovaranje rešenja.	2020, 2021	Realizovano	Savez za eUpravu se od samog početka fokusira na prioritet uspostavljanja elektronskog i bezgotovinskog plaćanja bez potrebe dostavljanja dokaza o uplati. Sada je ePlaćanje omogućeno za sve usluge MUP-a na Portalu eUprava bez potrebe dostavljanja dokaza o uplati. Savez će i u narednom periodu insistirati i zagovarati ovo rešenje i za druge usluge na Portalu eUprava za koje je moguće uspostaviti ePlaćanje.
		1.5 Učestvovanje u Radnoj grupi za reformu kancelarijskog poslovanja Vlade Srbije sa krajnjim ciljem uspostavljanja ePisarnice i elektronskog kancelarijskog poslovanja javne uprave.	2021	Realizovano	Uredba o kancelarijskom poslovanju je usvojena u 2020. godini čime je prestala potreba za radom ove radne grupe. NALED je aktivno učestvovao u procesu usvajanja Uredbe od samog početka. 2021. usvojene su izmene Uredbe kojima se odlaže primena pojedinih odredbi, u prvom redu uspostavljanje ePisarnice i eArhive što se očekuje u 2022. godini. NALED će nastaviti sa praćenjem aktivnosti uspostavljanja ePisarnice, eDMS i eArhive i pružanjem stručne podrške u ovom procesu.
		1.6 Podrška uspostavljanju funkcionalne platforme za razmenu eFaktura.	2021	Realizovano	Uspostavljena je saradnja sa MFIN, organizovana je zajednička konferencija na kojoj je najavljeno uvođenje eFaktura i na kojoj je prikazan demo sistem. NALED će organizovati promotivne i edukativne aktivnosti - okrugle stolove sa privredom, IT sektorom, računovodstveno-knjigovodstvenim sektorom, Savezom za eUpravu i Savezom za fer konkurenciju, a do kraja godine biće organizovane i obuke za trenere, a nakon toga i za korisnike sistema. Planirana je podrška u vidu uspostavljanja javno-privatnog dijaloga i u izradi podzakonskih akata.
		1.7 Koordinacija rada Saveza za e-Upravu i njegovih stručnih grupa koje se bave prioritetima.	2020, 2021	Realizovano	Redovno se održavaju sastanci Saveza kao i tri radne grupe - RG za elektronsko plaćanje, RG za cloud, podatke i informacionu bezbednost, kao i RG za usluge od poverenja. Članovi su redovno informisani i uzimaju aktivno učešće u donošenju propisa kroz davanje komentara, predloga i sugestija. Planirano je održavanje okruglog stola pred izbornu Skupštinu članova na kojem će biti utvrđeni i izglasani novi prioriteti za naredni period.

2. Uspostavljeni novi e-servisi države od značaja za privredu i ojačani kapaciteti javne uprave	Uvedeno pet novih e-servisa za privredu do kraja 2021. Procenat subjekata koji bezgotovinski plaćaju javne usluge povećan na 30% do kraja 2021. Najmanje 60% privrednih subjekata i 20% građana ima nalog na Portalu eUprava do kraja 2021.	2.1 Izrada i upućivanje predloga Vladi za uspostavljanje najmanje pet e-servisa od značaja za privredu.	2020, 2021	Realizovano	Data su 32 predloga za uspostavljanje novih elektronskih servisa, odnosno za digitalizaciju administrativnih postupaka. Predlozi su upućeni Kancelariji za IT i eUpravu, dok se na nekim predlozima već radi u okviru različitih projekata koje sprovodi Izvršna kancelarija NALED-a u saradnji sa ITE.
		2.2 Učestvovanje u sprovođenju najmanje dva projekta za uvođenje e-servisa (npr. e-prostor, e-javne nabavke) u saradnji sa Kancelarijom za IT i e-Upravu.	2021	Realizovano	Uz podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju- Sida, pokrenut je projekat unapređenja konkurencije u postupcima javnih nabavki između ostalog kroz unapređenje funkcionalnosti elektronskog portala za javne nabavke i registra ponuđača. Kroz projekat koji se sprovodi u saradnji sa ITE, a koji finansira EBRD, radi se na uspostavljanju elektronske dostave akata u različitim postupcima, kao i registrovanja građana na Portalu eUprava kako bi se povećao broj korisnika usluga elektronske uprave. U okviru drugih Saveza (HIP, Zdravstvo, Imovina i investicije...) takođe se radi na uspostavljanju novih eServisa u saradnji sa Kancelarijom za IT i eUpravu - eProstor, digitalizacija zdravstva, eAgrar.
		2.3. Promovisanje uvođenja i korišćenja POS terminala i bezgotovinskog plaćanja na šalterima javne uprave.	2020, 2021	Realizovano	Uvođenje i korišćenje POS terminala u lokalnim samoupravama je promovisano kroz takmičenje Šampioni bezgotovinskog plaćanja u saradnji sa ITE, i kompanijama Mastercard i Visa. Najuspešniji gradovi i opštine su uvaženi i prilikom eID karavana, kada je u ovim lokalnim samoupravama otvoren i šalter za registrovanje građana na Portalu eUprava. Tokom 2021. je planirano pokretanje novog projekta za promociju bezgotovinskog plaćanja koji će podržati uvođenje POS terminala na šalterima institucija.
		2.4. Pružanje stručne i tehničke pomoći u popisivanju usluga radi uparivanja uplata i ukidanje obaveze za podnošenjem dokaza o uplati.	2020, 2021	Realizovano	Savez za eUpravu pruža stručnu i tehničku pomoć u vezi sa inicijativom ukidanja obaveze dostavljanja dokaza o uplati. Sada je ePlaćanje omogućeno za sve usluge MUP-a na Portalu eUprava bez potrebe dostavljanja dokaza o uplati. U narednom periodu Savez će zagovarati ovo rešenje i za druge usluge na Portalu eUprava za koje je moguće uspostaviti ePlaćanje.
		2.5 Pružanje podrške Kancelariji za IT i e-Upravu tokom i nakon vanrednog stanja u razvoju elektronskih servisa u saradnji sa privredom okupljenom u NALED-u i Savezu za e-upravu.	2020	Realizovano	NALED i Savez za eUpravu učestvuju u više različitih inicijativa za uspostavljanje novih elektronskih servisa zajedno sa Kancelarijom za IT i eUpravu. Pored toga, u okviru projekta koji finansira EBRD data su 32 predloga za uspostavljanje novih elektronskih servisa, odnosno za digitalizaciju administrativnih postupaka. Date su i preporuke za izmene različitih propisa kako bi se omogućila elektronska dostava.
		2.6 Analiza zakonskog okvira i izrada predloga izmena najmanje 10 propisa u cilju omogućavanja elektronske dostave.	2020, 2021	Realizovano	U okviru projekta koji finansira EBRD urađena je sveobuhvatna analiza regulatornog okvira, date su preporuke za unapređenje regulative kao i predlozi za izmenu 15 identifikovanih propisa kako bi se omogućila elektronska dostava. Predlozi su predstavljeni svim relevantnim institucijama, kao i Kancelariji za IT i eUpravu. Kancelarija za IT i eUpravu je prihvatila 7 predloga i pristala na zajedničko zagovaranje izmena ovih propisa u cilju uspostavljanja eDostave. Trenutno se najviše očekuje od izmena Zakona o parničnom postupku u čijoj RG za izmenu ovog propisa NALED učestvuje kao član, te od Zakona o privrednim društvima i Zakona o postupku registracije u APR za čije se izmene NALED više puta zalagao, a organizovani su i sastanci sa MPRIV i APR. NALED je pružio stručnu i tehničku pomoć prilikom uspostavljanja nove elektronske dostave - dostave rešenja RGZ o upisu prava svojine nad nepokretnostima u Jedinstveni elektronski sandučić na Portalu eUprava.
		2.7 Izrada i zagovaranje preporuka za podizanje kapaciteta javne uprave u oblasti informacione bezbednosti.	2020, 2021	Realizovano	Urađena je analiza informacionih sistema i informacione bezbednosti u lokalnim samoupravama u Srbiji koja je predstavljena svim relevantnim institucijama. U sklopu analize sačinjeno je sedam relevantnih preporuka za unapređenje informacione bezbednosti. Preporuke su više puta zagovarane na sastancima sa predstavnicima nadležnog ministarstva. U sklopu javne rasprave i tokom sačinjavanja inicijalnog nacrtu Predloga strategije razvoja informacionog društva i informacione bezbednosti 2021-2026 kao i AP za sprovođenje Strategije 2021-2023 ponovo su naglašene sve preporuke analize i poslate kao sugestije za dopunu teksta Strategije i pratećeg AP.

STRATEŠKI CILJ P1 SC3: NAPREDAK U REŠAVANJU PITANJA IMOVINE I UNAPREĐENJE PLANIRANJA I IZGRADNJE

Indikatori P1 SC3:

Uspostavljen elektronski šalter za upis prava svojine do 2019.

Uspostavljen e-sistem za prostorno i urbanističko planiranje do 2021.

Povećana efikasnost grada Beograda u izdavanju građevinskih dozvola sa 68% na 85% do 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređen postupak upisa u katastar	Prosečno vreme potrebno za upis nepokretnosti u katastar je skraćeno za 50% u 2021. u odnosu na 2018. godinu Upis prava svojine se provodi na jednom mestu - kod javnog beležnika, do kraja 2018.	1.1 Iniciranje i učestvovanje u izmenama bar jednog propisa godišnje u oblasti upisa prava u katastar u skladu sa NALED-ovom pravnom analizom.	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED je aktivno učestvovao u izmenama Zakona o postupku upisa u katastar koje su usvojene 2020, očekuju se izmene Zakona i u 2021. Formirana je radna grupa čiji su članovi i predstavnici NALED-a.
		1.2 Održavanje najmanje 5 sastanaka i obuka za predstavnike banaka, javnih beležnika, katastra i druge relevantne učesnike, u skladu sa izmenama posebnih propisa: Zakon o hipoteci, Zakon o ozakonjenju, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o planiranju i izgradnji, procesni zakoni i dr, propisi koji uređuje ex officio upis prava na svojine na građevinskom zemljištu.	2020, 2021	Realizovano	Šest održanih Sednica saveza za imovinu i investicije na kojima su relevantnim učesnicima (članovi su banke, JBK, JIK, APR, RGZ, kompanije, LS) predstavljene izmene propisa iz oblasti, postupka upisa u katastar, planiranja i zgradnje, izvršenja i obezbeđenja, postupka registracije, založnih prava i sl. Održana su 2 sastanka sa ministrom građevinarstva i njegovim timom u vezi unapređenja postupka ozakonjenja, konverzije i upisa prava u katastar. Održan sastanak sa ministarkom pravde i njenim timom radi unapređenja postupka izvršenja. Krajem 2020, u okviru masterclass obuke za novoizabrane gradonačelnike u saradnji sa NAPA održano predavanje o planiranju i izgradnji i upisu u katastar.
		1.3 Razvoj ChatBota za podršku građanima i privredi kod upisa u katastar u okviru portala www.upisnepokretnosti.rs .	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED je održao sastanak sa Sagom i RGZ-om u vezi razvoja ideje za uvođenje ChatBota. Na sajtu www.upisnepokretnosti.com su objavljena najčešća pitanja i odgovori koji mogu da posluže kao osnov za razvoj scenarija za ChatBot.
		1.4 Koordinacija aktivnosti između nadležnih institucija na implementaciji unapređenja postupka upisa u katastar (RGZ, APR, MGSI, Zavod za urbanizam, opštinske uprave).	2020, 2021	Realizovano	NALED je inicirao i učestvovao na niz sastanaka koji su imali za temu implementaciju zakonskih rešenja kao npr. prijava poreza preko javnih beležnika gde je NALED sproveo anketu među lokalnim samoupravama o problemima sa kojima se suočavaju u praksi, kao i istraživanje o ostvarenim i budućim efektima izmena Zakona o porezima na imovinu u 2020. godini u pogledu prijave poreza preko javnih beležnika. Održana su dva sastanka sa RGZ i JP Pošta u vezi unapređenja dostave rešenja o upisu u katastar preko poštanskog operatera. Održan sastanak sa RGZ, MGSI i predstavnicima kabineta premijerke radi promocije dostave preko Portala eUprave.
		1.5 Monitoring nad sprovođenjem obaveze dostave isprava za upis u katastar sudova i javnih beležnika - izrada najmanje jednog izveštaja godišnje.	2020, 2021	Realizovano	NALED je sproveo monitoring nad dostavljanjem isprava RGZ ka strankama, te je izdao saopštenje o unapređenom postupku eDostave, ali i o izazovima u poštovanju zakonskih rokova od strane poštanskih operatera u pogledu dostave pismenih pošiljki, gde je inicirao sastanke sa JP Pošte Srbije i RGZ radi rešavanja ovog pitanja. Utvrđeno je da je problem nastao u pogrešno dogovorenim tipskim kovertama između RGZ i JP Pošte i dogovoreni su koraci za prevazilaženje.
		1.6 Podrška uspostavljanju eOglasne table u katastru i efikasnije razmene i preuzimanja podataka između RGZ, Ministarstva pravde, Poreske uprave i Kancelarije za ITE.	2020	Realizovano	NALED je zagovaro izmenu zakona i uspostavljanje elektronske oglasne table i povezivanje sa eSandučetom. Zahvaljujući poslednjim izmenama Zakona o postupku upisa u katastar, uspostavljena je elektronska oglasna tabla gde se objavljuju sva rešenja RGZ odmah po donošenju na https://www.rgz.gov.rs/usluge/ekatastar/elektronska-oglasna-tabla . Tako je problem neuspele dostave rešen objavom na eOglasnoj tabli. U narednom periodu potrebno je omogućiti vidljivost objavljenih rešenja i nakon isteka roka od 30 dana.
		1.7 Kampanja za promociju novih servisa i unapređenja u vezi sa upisom u katastar - elektronsko sanduče, elektronska registracija u katastru (od januara 2021), ukidanje poreskih prijava.	2020, 2021	Realizovano	NALED je pripremio promotivne i edukativne materijale za upis u katastar (brošura, infografik) koje je distribuirao u lokalnim samoupravama. Izrađeno je Uputstvo za popunjavanje poreskih podataka u okviru aplikacije PRONEP, Uputstvo za korišćenje aplikacije PRONEP, Uputstvo za dostavljanje odluka sudova za upis u katastru nepokretnosti i vodova. Na sednici Saveza za imovinu i investicije u maju 2021, u saradnji sa predstavnicom Kabineta premijerke zaduženom za IT, organizovana je prezentacija funkcionalnosti Portala eUprave i kako se registrovati, za članove NALED-a iz različitih sektora.
		1.8 Pripremljene i publikovane najmanje dve analize u oblasti imovine i upisa u katastar (npr. rodna analiza, analiza o JIN broju).	2020	Realizovano	NALED je sproveo istraživanje o postupku ozakonjenja, analizu o konverziji zemljišta uz naknadu, analizu o uslovima za postavljanje baznih stanica. Publikovana je Rodna analiza vlasništva nad nepokretnostima u Srbiji, Analiza o JIN broju i Analiza obračuna troškova efekata novog zakona koji reguliše postupak upisa u Katastru nepokretnosti i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu, tokom 2020.
		1.9 Ažuriranje i dopunjavanje portala za podršku građanima, privredi i obveznicima dostave za upis u katastar www.upisnepokretnosti.rs - objavljivanje stavova RGZ kroz usaglašena pitanja i odgovore.	2020, 2021	Realizovano	Sajt se redovno ažurira i postavlja se odgovori na pitanja. Do sada je preko Kontakt centra odgovoreno na preko 700 pitanja građana, privrede i obveznika dostave http://upisnepokretnosti.rs/najcesca-pitanja.php?tip=gradjani-privreda

2. Unapređeno prostorno/urbanističko planiranje i izgradnja	Optimizovan proces urbanističkog planiranja do 2021. Skraćen postupak priključenja na struju - unapređenje ranga na Doing Business listi sa 96. na 50. mesto, u 2021.	2.1 Učešće u radnoj grupi i izrada preporuka za unapređenje Zakona o planiranju i izgradnji, podrška izradi pratećih podzakonskih akata.	2020, 2021	Realizovano	NALED je održao niz sastanaka sa relevantnim donosiocima odluka iz MGSI, državna sekretarka je učestvovala na sednici Saveza u septembru 2020. gde su teme bile i najavljene izmene Zakona o planiranju i izgradnji, ali radna grupa još uvek nije formirana. Usvajane su Uredbe o lokacijskim uslovima (Sl.gl. 115/2020) i izrađen je Pravilnik o postupku sprovođenja objedinjene procedure elektornskim putem, uz stručni doprinos i učešće NALED-a.
		2.2 Priprema i predstavljanje preporuka za MGSI za smanjenje negativnih efekata COVID-19 na građevinsku industriju i transport.	2020	Realizovano	Savez za imovinu i investicije je pripremio i dostavio Ministarstvu građevinarstva 20 preporuka za pomoć građevinskoj industriji i transportu tokom vanrednog stanja, i iste predstavio kroz saopštenje u medijima. Ključne preporuka koje su usvojene ticale su se finansijske podrške prevoznicima, kao i omogućavanje bržeg prolaza kamiona na graničnim prelazima.
		2.3 Priprema i predstavljanje preporuka za izmene Zakona o ozakonjenju i poboljšanje implementacije u cilju ubrzanja postupka ozakonjenja i rešavanje tekućih problema (stečaj i izvršenje).	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED je sproveo istraživanje krajem 2020. o stanju ozakonjenja u Srbiji, gde je evidentirao niz problema na osnovu koji je uputio inicijativu i resornom ministru i premijerki za rešavanje efikasnosti samog postupka ozakonjenja. Ministarke pravde je predstavljena inicijativa za upis prava u katastar nepokretnosti, jedinstveni registar založnog prava na pokretnim stvarima i pravima i usaglašavanje postupka dostave u sudskim postupcima.
		2.4 Praćenje implementacije unapređenog sistema za funkcionalno priključenje objekata na infrastrukturu kroz objedinjenu proceduru - priprema izveštaja.	2020	Realizovano	NALED je sproveo anketu i istraživanje o postupku dobijanja priključka na elektromrežu, nakon čega je održan i sastanak sa ministarkom energetike te je formirana radna grupa ispred MRE, čiji smo član, koja radi na unapređenju ovog postupka. NALED redovno prati implementaciju sistema za priključenje na elektromrežu i prati statistiku za sve JLS.
		2.5 Definisane mehanizma koji će omogućiti pouzdanu identifikaciju imaoaca javnih ovlašćenja koji u postupku objedinjene procedure izdaju uslove za projektovanje i priključenje.	2020	Delimično realizovano	NALED je inicirao i održao niz sastanaka sa MRE i EPS, radi unapređenja postupka priključenja. Radna grupa je pripremila šemu unapređenog postupka priključenja i radi na njenoj optimizaciji.
		2.6 Podrška razvoju i implementaciji elektronskog sistema za urbanističko planiranje - eProstor.	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED već nekoliko godina zagovara uvođenje elektronskog sistema za urbanističko planiranje, i kod donosioca odluka u Vladi i kod međunarodne zajednice. Tokom 2021. je uspostavljena saradnja sa Švedskom agencijom za međunarodni razvoj i saradnju, sa ciljem izrade analize za uvođenje eProstora.
		2.7 Koordinacija rada Saveza za imovinu i investicije na pripremi i upućivanju Vladi analiza / predloga mera politike planiranja i izgradnje, i zaštite imovine - najmanje 4 sastanka godišnje.	2020, 2021	Realizovano	Sastanci Saveza se održavaju bar 4 puta godišnje, gde je na svakom sastanku prisutan i specijalni gost ispred države u zavisnosti od aktualnih inicijativa koje zagovaramo: Tokom 2020. godine na sednicama Saveza za imovinu i investicije gosti su bili: pomoćnik ministra građevine, pomoćnik ministra pravde, državni sekretar za građevinu, načelnik za II stepen u RGZ. U 2021. su do izrade izveštaja održane 2 sednice gde su gosti ispred države bili savetnik ministarke energetike i rudarstva, kao i savetnica premijerke za IT. Savez je podneo više inicijativa za: podnošenje poreskog izjašnjenja preko javnog beležnika, rešavanje efikasnosti postupka ozakonjenja, donošenje Autentičnog tumačenja člana 95. Zakona o zadrugama, uvođenje eProstora u proces donošenja planskih dokumenata, unapređenje postupka priključenja na struju, implementaciju registra zaduženja, izradu analize pravnog okvira i ekonomskih efekata za uvođenje ličnog bankrotstva, unapređenje regulatornog okvira za radio-bazne stanice mobilne telefonije.
		2.8 Učešće u radnoj grupi za Zakon o komasaciji - priprema predloga u skladu sa NALED-ovom analizom efekata ruralne komasacije.	2020, 2021	Realizovano	NALED je aktivno učestvovao u radu radne grupe za Zakon o komasaciji. Očekuje se da Nacrtr zakona bude spreman za javnu raspravu tokom 2021.
		2.9 Učešće u radu radne grupe za urbanu komasaciju i podrška u izradi Uredbe o urbanoj komasaciji.	2020	Delimično realizovano	NALED je u redovnoj komunikaciji sa stručnim timom Ministarstva nadležnim za urbanu komasaciju. Na izradi uredbe će se raditi nakon što se usvoji krovni Zakon o komasaciji.
		2.10 Održavanje nacionalnog portala za podršku izdavanju građevinskih dozvola www.gradjevinskiedozaole.rs u skladu sa raspoloživim sredstvima.	2020, 2021	Realizovano	NALED ažurira sajt sa relevantnim propisima i obezbeđuje hosting i tehničko održavanje sajta koji ostvaruje blizu 600.000 poseta godišnje.

3. Unapređen regulatorni okvir za raspolaganje imovinom	<p>Uspostavljen jedinstveni registar zaloge do 2021.</p> <p>Uvedeno elektronsko podnošenje zahteva za registraciju zaloga do 2021.</p> <p>Unapređena kontrola rada stečajnog upravnika i transparentnost informacija u stečajnom postupku do 2020.</p>	3.1 Priprema i zagovaranje predloga izmena Zakona o založnom pravu na pokretnim stvarima i pravima radi unapređenja procedure i pozicije na Doing business listi.	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED se kao deo Zajedničke grupe za Doing business zalagao za izmenu Zakona radi unapređenja uslova u oblasti Dobijanja kredita (vansudska prodaja zaloge, nove vrste upisa u registar zaloge i implementacija registra zaduženja). Početkom 2021. je održan sastanak sa ministarkom pravde i uputio inicijativu za izmenu Zakona.
		3.2 Priprema predloga izmena Zakona o stečaju u saradnji sa Ministarstvom privrede.	2020	Realizovano	Održano je više sastanaka sa pomoćnikom ministra privrede i njegovim timom koji radi na izmenama Zakona. Tokom javne rasprave dali smo više komenataara na izmene Zakona o stečaju koje su većinom prihvaćene. Tokom 2021. očekuje se njegovo usvajanje.
		3.3 Pokretanje dijaloga i izrada preporuka za unapređenje Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga.	2020, 2021	Delimično realizovano	Planira se započinjanje projekta na izradi analize pravnog okvira i ekonomskih efekata za uvođenje ličnog bankrotstva. Održani sastanci sa predstavnicima Saveza za imovinu i investicije, potencijalnim ekspertima koji bi radili analizu i udruženjem Efektiva koje je dalo podršku za ovu inicijativu. Na sastanku sa pomoćnikom ministarke pravde data je podrška ovoj inicijativi. O ovoj temi diskutovano na Sednici Saveza sa članovima.
		3.4 Podrška sprovođenju mera za smanjenje stečajnih troškova u skladu sa analizom.	2020	Realizovano	NALED-ovi predlozi su većim delom prihvaćeni od strane Ministarstva privrede i implementirani u nacrtu Zakona o stečaju. Nakon usvajanja nacrta Zakona o stečaju očekuje se smanjenje troškova stečaja i napredak na Doing business listi.
		3.5 Pokretanje inicijative prema RGZ-u za sprovođenje upisa po osnovu besplatne konverzije.	2020	Realizovano	Sprovođenje upisa po osnovu besplatne konverzije je izglasano kao jedan od prioriteta Saveza za imovinu i investicije. Na osnovu sprovedne Ankete lokalnih samouprava urađen je Izveštaj vezano za upis prava svojine na zemljištu uz naknadu. NALED je pokrenuo inicijativu i ka nadležnim institucijama i ka medijima. Tokom 2021. će se raditi na analizi problema i predlaganju rešenja za okončanje svojinske transformacije zemljišta u Srbiji.
		3.6 Realizacija inicijative za donošenje autentičnog tumačenja Narodne skupštine u skladu sa analizom stanja vezano za član 95 i 96 Zakona o zadrugama iz 1996. godine.	2021	Delimično realizovano	Naled je tokom 2020. i 2021. održao niz sastanaka sa svim relevantnim institucijama, uključujući Ministarstvo privrede, Ministarstvo poljoprivrede i Kabinet premijerke. Dogovoreno je da resorna ministarstva zajednički podnesu Vladi inicijativu za autentično tumačenje.
		3.7 Izrada preporuka za skraćenje vremena potrebnog za namirenje potraživanja poverilaca u sudskom postupku.	2020	Realizovano	NALED je izradio niz preporuka za unapređenje sudskih postupaka kao deo Zajedničke radne grupe za Doing business. Početkom 2021. održan je sastanak sa Ministarstvom pravde početkom gde je iznet predlog za automatizaciju rada sudova i ograničavanje odlaganja ročišta. U Sivoj knjizi 13 u tom cilju formulisane su preporuke 6.2 "Omogućiti sprovođenje sudskih postupaka na osnovu podnesaka i dokaza dostavljenih e elektronskom formatu i posebno preporuka 6.4 "Uvesti digitalnu komunikaciju između učesnika izvršnog postupka".

STRATEŠKI CILJ P1 SC4: UNAPREĐENI USLOVI ZA RAZVOJ POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Indikatori P1 SC4:

Uspostavljena Zajednička grupa ministarstva kao mehanizam stalnog dijaloga sa privredom, koja se sastaje najmanje dva puta godišnje 2019-2021.

Uspostavljen elektronski sistem za registraciju poljoprivrednih gazdinstava do kraja 2019.

Uspostavljen elektronski sistem za podnošenje i obradu zahteva za najmanje tri grupe podsticaja u poljoprivredi do 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređen zakonski okvir za poljoprivrednu i prehrambenu proizvodnju	Održana najmanje 4 sastanka Saveza sa predstavnicima javnog sektora, u formi javno-privatnog dijaloga, na godišnjem nivou Pripremljena najmanje 3 stava Saveza (policy paper, brief i slično), na godišnjem nivou Usvajeno minimum 50% komentara članova NALED-a na propise do kraja 2021.	1.1 Koordinacija rada Saveza za hranu i poljoprivredu koji aktivno učestvuju u izradi i inicira izmene i dopune propisa, izrađuje mišljenja, stavove i dokumenta; poseban fokus je na propisima iz oblasti deklarisanja hrane (uključujući primenu), pravilnika o kvalitetu i usklađenosti sa EU zakonodavstvom.	2020, 2021	Realizovano	Aktivno učešće u zakonodavnim aktivnostima - učešće u radnim grupama za pravilnike (Pravilnik o kvalitetu voća i povrća, Pravilnik o kvalitetu proizvoda od ribe i dr), dostavljanje objedinjenih komentara i stavova Saveza u procesu izrade podzakonskih akata. Ukupno je održano šest sastanaka Saveza i podgrupa Saveza tokom 2020. godine i jedan sastanak tokom 2021. godine.
		1.2 Učešće u radu Radne grupe za hranu Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor, radne grupe Nacionalnog koordinacionog tela za olakšanje trgovine (NKTOT), radne grupe Konventa (PG 11, 12 i 13) i drugih sastanaka u formi javno-privatnog dijaloga.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. godine održana su dva sastanka Radne grupe za hranu Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor na kojima su učestvovali predstavnici NALED-a. NALED je organizovao zajedničku sednicu radnih grupa NKEU za poglavlja 8, 11, 12, 13, 16 i 20. na kojoj je predstavljena Analiza efekata dodeljene državne pomoći u prehrambenoj industriji
		1.3 Realizovana najmanje jedna policy mera u oblasti poljoprivrede identifikovana kroz projekat Javno-privatnog dijaloga za razvoj.	2020, 2021	Realizovano	Kroz projekat Javno-privatnog dijaloga za razvoj intervenisano je u izradi Pravilnika o proizvodnji i prometu malih količina hrane biljnog porekla, području za obavljanje tih delatnosti, kao i isključenju, prilagođavanju ili odstupanju od zahteva higijene hrane.
		1.4 Promocija rada Saveza za hranu i poljoprivredu u cilju prepoznatljivosti Saveza kao stručnog tela i zagovaranja izmena propisa.	2020, 2021	Realizovano	Rad Saveza je medijski promovisan kroz NALED-ov bilten, saopštenja za medije i vesti na NALED-ovom sajtu.
		1.5 Zagovaranje unapređenja zakonskog okvira za donacije hrane (sektorski i poreski propisi).	2020	Realizovano	NALED učestvuje u radnoj grupi za unapređenje zakonodavnog okvira za doniranje viška hrane, koja radi na nacrtu pravilnika o doniranju hrane. NALED je zajedno sa Koalicijom za dobročinstvo u aprilu 2020. izašao sa inicijativom proširenja izuzeća od plaćanja PDV-a na robu i usluge koji se doniraju javnom sektoru i humanitarnim organizacijama. U okviru analize Alternativno finansiranje lokalnih inicijativa u Srbiji koju su u maju 2021. pripremili GIZ, LoudCrowd i NALED, urađena je analiza sa preporukama fokusirana na unapređenje okvira za doniranje hrane.
		1.6 Praćenje i izveštavanje o novim propisima iz sektora poljoprivrede, komparativna analiza u odnosu na stavove i preporuke NALED-a, izveštavanje kroz Kvartalni izveštaj i druge publikacije.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020. objavljena su četiri kvartalna izveštaja, i u aprilu 2021. još jedan, putem kojih su izveštavani članovi i zainteresovane strane iz državnih institucija, međunarodne zajednice i medija o izmenama propisa u sektoru poljoprivrede i drugim oblastima, uz ocenu efekata na privredu.
		2. Smanjenje administrativnog opterećenja u poljoprivredi i digitalizacija u sektoru hrane/poljoprivrede	Sprovedena optimizacija najmanje dve procedure u oblasti poljoprivrede do 2021. Prosečno vreme od podnošenja zahteva do isplate podsticaja u poljoprivredi je smanjeno za 30% u 2021. u odnosu na 2018. godinu	2.1 Sprovesti optimizaciju najmanje jedne procedure iz oblasti poljoprivrede u skladu sa ranijom analizom NALED-a.	2020, 2021
2.2 Zagovaranje uvođenja i podrška razvoju sistema e-Agrar - unapređenje Registra poljoprivrednih gazdinstava i konkurisanja za nacionalne mere podsticaja u poljoprivredi.	2020, 2021			Realizovano	Pripremljen je ToR za uvođenje sistema eAgrar. Reforma je zagovarana kod Ministarstva poljoprivrede i Uprave za agrarna plaćanja, Svetske banke, Evropske banke za obnovu i razvoj i u javnosti kroz medijska saopštenja i gostovanja predstavnika NALED-a.
2.3 Priprema i zagovaranje preporuka za smanjenje negativnih posledica COVID-19 na sektor poljoprivrede.	2020			Realizovano	U aprilu 2020. Savez za hranu i poljoprivredu formulisao je set od pet hitnih mera za pomoć poljoprivrednicima i pčelarima kako bi mogli što efikasnije da obavljaju predstojeće radove. Od pet hitnih mera NALED-a, prihvaćene su tri: a) obezbeđena je finansijska pomoć poljoprivrednim gazdinstvima - donete su dve uredbe kojima je omogućena finansijska pomoć poljoprivrednim gazdinstvima ukupne vrednosti 2,6 milijardi dinara, kao i uredba koja je predviđala otkup viškova tovnih junadi u vrednosti od 236 miliona dinara; b) omogućen je rad u poljima za vreme vanrednog stanja uz dozvolu, za koju su poljoprivrednici mogli da apliciraju elektronskim putem; i c) pokrenut je portal ePijace koji je za početak uspostavio registar poljoprivrednih proizvođača.

3. Unapređeni i usaglašeni uslovi za zapošljavanje sezonske radne snage u Srbiji i regionu	Zaposleno 30.000 sezonskih radnika u Srbiji kroz pojednostavljen sistem do kraja 2021. Najmanje jedna država u regionu Jugoistočne Evrope donela odluku o uvođenju pojednostavljenog radnog angažovanja sezonskih radnika po uzoru na Srbiju do kraja 2020.	3.1 Ex post analiza primene Zakona o pojednostavljenom radnom angažovanju u Srbiji.	2020	Realizovano	Pripremljena je ex post analiza koja je predstavljena u oktobru 2020. na hibridnoj konferenciji. Tokom novembra i decembra uz podršku GIZ-a, NALED je sproveo dodatne informativno - edukativne aktivnosti za sezone u poljoprivredi, sa ciljem sprovođenja preporuka iz analize, i unapređenja softvera u delu izveštavanja. Ukupan broj prijavljenih radnika preko portala do maja 2021. iznosi 46.697, uz 2.092.320 angažovanja od strane 498 poslodavaca.
		3.2 Izrada preporuka za dalje unapređenje sistema pojednostavljenog angažovanja sezonskih radnika.	2020	Realizovano	U sklopu Analize iz aktivnosti 3.1 izrađene su preporuke za unapređenje načina informisanja radnika i poslodavaca na lokalnu mogućnostima koje Zakon pruža, efikasnije vršenje nadzora na terenu i bolje korišćenje Evidencije sezonskih radnika.
		3.3 Regionalna razmena iskustava i predstavljanje novog modela zapošljavanja sezonskih radnika u Srbiji kao primera najbolje prakse.	2020	Realizovano	Uspostavljena intenzivna saradnja sa resornim ministarstvima i radnim grupama u Albaniji, Crnoj Gori i Severnoj Makedoniji, održan niz sastanaka sa nadležnim institucijama i partnerskim organizacijama.
		3.4 Izrada analize stanja sezonskog zapošljavanja u Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Albaniji, sa preporukama za unapređenje.	2020	Realizovano	Pripremljena analiza stanja sezonskog zapošljavanja sa preporukama u saradnji sa partnerskim organizacijama - Privredna komora Crne Gore, CRPM u S. Makedoniji i CoPlan Institut u Albaniji. Analizirane su sledeće oblasti: turizam i ugostiteljstvo u Crnoj Gori, poljoprivreda u S. Makedoniji i turizam, ugostiteljstvo i poljoprivreda u Albaniji.
		3.5 Pripremljeni policy/regulatorni model sezonskog zapošljavanja u najmanje 2 države.	2020	Realizovano	Pripremljen policy model sezonskog zapošljavanja u relevantnim sektorima u Albaniji, Crnoj Gori i Severnoj Makedoniji.
		3.6 Pripremljena funkcionalna specifikacija za IT rešenje u najmanje jednoj državi.	2020	Realizovano	Pripremljena funkcionalna specifikacija za IT rešenje u Crnoj Gori za sezonsko zapošljavanje u turizmu.

STRATEŠKI CILJ P1 SC5: UNAPREĐENI USLOVI ZA RAZVOJ SEKTORA ZDRAVSTVA					
Indikatori P1 SC5: Uspostavljena Zajednička grupa Ministarstva zdravlja i privrede kao mehanizam stalnog javno-privatnog dijaloga, koja održava najmanje dva sastanka godišnje u periodu 2019-2021.					
Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređen javno privatni dijalog i zakonski okvir u oblasti zdravstvene zaštite	Realizovano 5 preporuka iz Sive knjige zdravstva Uspostavljen mehanizam za javno-privatni dijalog u oblasti zdravstva Pripremljena najmanje 2 stava Saveza (policy brief, predlozi za unapređenje sektora ili sl.)	1.1 Promocija Sive knjige zdravstva kod resornog ministarstva, nadležnih institucija, skupštinskog odbora i u široj javnosti.	2020	Realizovano	Zvanična promocija Sive knjige zdravstva organizovana je u saradnji sa Ministarstvom zdravlja 20. februara 2020. Na okruglom stolu učestvovali su svi relevantni akteri iz javnog i privatnog sektora zdravstva i međunarodne zajednice, uključujući Svetsku banku.
		1.2 Koordinacija rada Saveza za zdravstvo koji daje predloge za izmene i unapređenje propisa i definiše zajedničke stavove Saveza.	2020, 2021	Realizovano	Na inicijativu NALED-a, uspostavljeno je Koordinaciono telo za digitalizaciju u zdravstvenom sistemu u čijem radu učestvuju predstavnici Saveza za zdravstvo. NALED je ovu inicijativu pokrenuo krajem 2020. godine kako bi se omogućio strateški pristup razvoju eZdravstva i adekvatan dijalog svih zainteresovanih strana, uključujući i privatni sektor. Dodatno, uspostavljene su dve Radne grupe - RG za izradu Programa i akcionog plana za digitalizaciju zdravstva i RG za uspostavljanje jedinstvenog elektronskog zdravstvenog kartona.
		1.3 Sprovođenje najmanje jednog projekta u oblasti zdravstva sa ciljem unapređenja učešća privrede u planiranju i sprovođenju reforme zdravstvene zaštite.	2021	Realizovano	Tokom 2020. i početkom 2021. je sproveden projekat Optimizacije mreže zdravstvenih ustanova uz podršku Svetske banke. Započeta je realizacija projekta Beyond recovery towards economic resilience/ Serbia at Your Fingertips – Digital Transformation for Development (eZdravstvo), uz podršku UNDP-ja. Projekat je pre svega usmeren na izradu Programa i akcionog plana za digitalizaciju u zdravstvenom sistemu.
		1.4 Zagovaranje i podrška u realizaciji prioritarnih preporuka Sive knjige zdravstva i praćenje sprovođenja preporuka na godišnjem nivou.	2020, 2021	Realizovano	U septembru 2020. organizovana je otvorena sednica Saveza za zdravstvo kojoj su prisustvovali državni sekretar Ministarstva zdravlja, predstavnik kabineta premijerke i predstavnica ALIMIS-a. U oktobru 2020. organizovan je sastanak sa predstavnicima ALIMIS-a na kome su predstavljeni predlozi za optimizaciju postupaka koje je NALED pripremio, kao i preporuke Sive knjige zdravstva koje se odnose na procedure i postupke koje primenjuje ALIMIS. Urađena je analiza postupaka stavljanja leka na tržište, uz podršku Republičkog sekretarijata za javne politike. Na osnovu analize podneta je inicijativa za optimizaciju kabineta Premijerke. U maju 2021. godine organizovan je sastanak vezano za implementaciju eBolovanja u privatnom zdravstvu sa predstavnicom kabineta premijerke.
		1.5 Priprema seta hitnih mera za bolje funkcionisanje zdravstvenog sistema tokom vanrednog stanja i komunikacija ka Kriznom štabu, Vladi i široj javnosti.	2020	Realizovano	U martu 2020, NALED-ov Savez za zdravstvo je definisao predlog 15 hitnih mera za funkcionisanje zdravstvenog sistema tokom COVID-19 i dostavio ih Kriznom štabu i nadležnim institucijama. Od 15 hitnih mera, sprovedene su sledeće: a) ukinuta je odluka o zabrani izvoza lekova čime je omogućeno nesmetano snabdevanje prethodno planiranih količina lekova ka državama u regionu, i izbegnute su nestašice lekova, posebno onih koji nisu vezani za stanja izazvana COVID-19; b) omogućeno je automatsko produženje isteklih recepata za pacijente sa hroničnim bolestima (tzv. elektronske terapije) kroz aplikaciju eReceipt, uz napomenu da je kod primene u praksi bilo određenih tehničkih poteškoća; c) omogućena je elektronska prijava za dobijanje dozvola za kretanje vozila za dostavu lekova i medicinskih sredstava tokom policijskog časa.
		1.6 Praćenje i izveštavanje o novim propisima iz sektora zdravstva, komparativna analiza u odnosu na stavove i preporuke NALED-a, izveštavanje kroz kvartalni izveštaj i druge publikacije.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020. objavljena su četiri kvartalna izveštaja, i u aprilu 2021. još jedan, putem kojih su izveštavani članovi i zainteresovane strane iz državnih institucija, međunarodne zajednice i medija o izmenama propisa u sektoru zdravstva i drugim oblastima.

2. Optimizacija procedura u zdravstvu i smanjenje administrativnog opterećenja privrede	Unapređen IZIS do 2021. Sprovedena optimizacija seta procedura vezanih za stavljanje leka na Listu lekova do 2021.	2.1 Podrška optimizaciji najmanje jedne procedure vezano za Listu lekova u skladu sa ranijom analizom i preporukama NALED-a.	2020	Realizovano	Tokom 2021. godine izrađene su dve analize u okviru kojih su date preporuke za optimizaciju procedura u vezi sa lekovima - Pravna analiza u okviru rada Koordinacionog tela za digitalizaciju zdravstva, i Analiza životnog događaja Stavljanja leka na tržište. Na bazi rezultata analiza dotavljene su inicijative nadležnim institucijama (Ministarstvo zdravlja, ALIMIS, RFZO).
		2.2 Podrška uspostavljanju digitalnih procedura u zdravstvu.	2020, 2021	Realizovano	NALED učestvuje u radu Radnih grupa za izradu Programa i akcionog plana za digitalizaciju zdravstva i za uspostavljanje jedinstvenog elektronskog zdravstvenog kartona, kroz koje zagovara optimizaciju i digitalizaciju procedura u zdravstvu. Tokom 2020. i 2021. godine NALED je detaljno analizirao i dao preporuke za optimizaciju postupaka koje proizvođači lekova moraju proći da bi se njihov lek našao na tržištu u Srbiji. Na bazi analize pokrenuta je inicijativa za optimizaciju postupaka pred ALIMIS-om i Ministarstvom zdravlja. Sprovodeći analize sa članstvom NALED je dao doprinos kreiranju sistema eBolovanje čija je implementacija planirana za 2021. godinu, kao i optimizaciji poslovanja privatnih stomatoloških ordinacija.
3. Unapređeno finansiranje i dostupnost zdravstvene zaštite	Usvojen Plan optimizacije mreže zdravstvenih ustanova u 2020. Izmenjeni propisi, koji omogućavaju da se licima koja imaju obavezno zdravstveno osiguranje pruži mogućnost korišćenja zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi, se dosledno primenjuju do kraja 2021.	3.1 Podrška definisanju modela za rešavanje problema dugovanja zdravstvenih ustanova i apoteka na lokalnom nivou.	2020	Realizovano	Predlozi za rešavanje problema dugovanja apoteka razrađeni su u Planom optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite gde je predloženo da država preuzme vlasništvo nad apotekarskim ustanovama koje su sada u vlasništvu lokalnih samouprava. Dodatno predlozi su dati i u Sivoj knjizi zdravstva i Sivoj knjizi 13.
		3.2 Izrada analize postojećeg sistema finansiranja zdravstva, sa predlogom za unapređenje.	2020	Delimično realizovano	Prvi nacrt analize načina finansiranja sistema zdravstva sa predlogom reforme (ukidanje doprinosa) i efektima na budžet urađena je tokom 2019. i 2020. godine. Finalizacija analize očekuje se u narednom periodu.
		3.3 Pripremljena analiza i pokrenuta inicijativa za izjednačavanje privatnih i državnih pružaoća zdravstvenih usluga.	2021	Realizovano	U okviru Sive knjige 13, kao i Sive knjige zdravstva data je preporuka za izjednačavanje privatnih i državnih pružaoća zdravstvenih usluga. U okviru rada Koordinacionog tela za digitalizaciju zdravstva operativno se razrađuju načini uključivanja privatnog sektora i deljenja informacija između javnog i privatnog sektora.
		3.4 Pripremljen predlog plana optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite na osnovu analiza postojećeg stanja i potreba, uporednih analiza i najboljih praksi u regionu i svetu.	2020, 2021	Realizovano	U aprilu 2021. godine usvojen je predlog optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite, na bazi analiza sprovedenih od strane konzorcijuma Delta House-a, IBF-a i NALED-a, u okviru projekta Ministarstva zdravlja. Između ostalog pripremljena je nova Uredba o mreži ustanova zdravstvene zaštite čije se usvajanje očekuje.
		3.5 Pripremljena strategija komunikacije i plana javno-privatnog dijaloga o optimizaciji mreže ustanova zdravstvene zaštite.	2020, 2021	Realizovano	NALED je za potrebe Ministarstva zdravlja sproveo više od deset istraživanja stavova i fokus grupa sa građanima, privrednom i javnim sektorom, u kojem su učestvovala sve relevantne zdravstvene insitucije i strukovne komore, na osnovu čega je izrađena sveobuhvatna strategija komunikacije i plan javno-privatnog dijaloga o optimizaciji mreže ustanova zdravstvene zaštite.
		3.6 Sproveden javno privatni dijalog o predlogu optimizacije ustanova zdravstvene zaštite - najmanje tri okrugla stola sa svim ključnim akterima.	2020, 2021	Realizovano	Organizovano je 8 radionica i više predavanja na temu optimizacije zdravstva u okviru Godišnjeg savetovanja Komore zdravstvenih ustanova Srbije u Vrnjačkoj banji koje je okupilo više od 500 učesnika iz zdravstvenog sistema. Organizovan je okrugli sto sa privredom povodom predstavljanja Sive knjige zdravstva gde se diskutovalo o pravcima optimizacije i unapređenja zdravstvene zaštite. Projektni tim je obišao 278 zdravstvenih ustanova i održano je 13 regionalnih sastanaka sa zdravstvenim ustanovama iz svih regiona u Srbiji. Održane su konsultacije sa drugim relevantnim organizacijama u sektoru zdravstva, institucijama i strukovnim komorama. Dodatno je predlog optimizacije je predstavljen u okviru javne prezentacije i putem sajta optimizacijazdravstva.rs široj javnosti.
		3.7 Sprovedena digitalna kampanja u cilju uključivanja i informisanja građana o planu optimizacije.	2020, 2021	Realizovano	Razvijen i predstavljen javnosti veb-sajt optimizacijazdravstva.rs , online javna prezentacija plana optimizacije, prikupljeni predlozi i komentari preko kontakt forme. Veb-sajt je zabeležio blizu 60.000 poseta od januara do juna 2021.
		3.8 Pripremljena Uredba o planu mreže, Pravilnik o minimalnim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti i izrađeni nacrti pratećih zakonskih akata u saradnji sa Drugim projektom razvoja zdravstva i Ministarstvom zdravlja.	2020	Realizovano	Pripremljen je predlog optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite koji je usvojen u aprilu 2021. godine. U skladu sa usvojenim predlogom mreže pripremljena je i nova Uredba o planu mreže čije se usvajanje očekuje.
		3.9 Podrška u implementaciji plana optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite.	2021	Nerealizovano	Iako je tokom 2021. godine usvojen predlog optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite, izmena još uvek nije implementirana, odnosno nova Uredba o planu mreže zdravstvenih ustanova još uvek nije doneta.

STRATEŠKI CILJ P1 SC6: UNAPREĐENA MEĐUNARODNA KONKURENTNOST I REGIONALNA SARADNJA

Indikatori P1 SC6:
Srbija je na 30. mestu na Doing Business izveštaju Svetske banke za 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređeni uslovi poslovanja u oblastima koje prati Doing business lista Svetske banke i druge međunarodne liste konkurentnosti	Najmanje pet propisa izmenjeno sa ciljem unapređenja uslova poslovanja u 10 oblasti koje prati DB lista do 2021. U najmanje tri oblasti koje prati DB lista unapređena je pozicija Srbije za više od 10 mesta do 2021. Unapređena je transparentnost i efikasnost javnih nabavki po oceni najmanje jedne međunarodne institucije do 2021.	1.1 Priprema inputa za godišnji Akcioni plan Vlade Srbije za ulazak Srbije u top 40 zemalja na Doing business listi i usaglašavanje Programa i Akcionog plana sa članovima Zajedničke grupe za DB.	2020, 2021	Realizovano	NALED je kao član Zajedničke grupe za unapređenje pozicije Srbije na Doing business listi, aktivno učestvovao u formulisanju mera za Akcioni plan 2020-23. koji je usvojen 2020. na Vladi RS.
		1.2 Priprema dugoročnih preporuka za ulazak Srbije u top 10 zemalja na Doing Business listi Svetske banke.	2020	Realizovano	NALED je održao niz sastanaka sa nosiocima aktivnosti iz Akcionog plana za Doing business, od koji pojedine mere zahtevaju dugoročno planiranje i implementaciju, kao što je uvođenje novog registra dugovanja ka komunalnim preduzećima, mobilnim operaterima i poreskim organima za šta je dogovoreno da ga NBS pripremi i vodi. Jedna od dugoročnih preporuka za unapređenje jednošalterskog sistema za upis u katastar je omogućavanje javnim beležnicima mogućnost direktnog upisa promena u katastar. NALED je pokrenuo i inicijativu za unapređenje postupka priključenja na elektromrežu nakon što je sproveo istraživanje među svojim članovima, nakon čega je nadležno ministarstvo formiralo radnu grupu koja će raditi na optimizaciji ovog postupka.
		1.3 Monitoring i podrška resornim ministarstvima i institucijama u implementaciji preporuka i Akcionog plana uz izradu scenario analize - najmanje 10 sastanaka godišnje.	2020, 2021	Realizovano	NALED je pružio punu podršku implementaciji mera iz Akcionog plana, od koji je mnoge inicirao da se pokrenu sa mrtve tačke. Redovne sastanke (više od 10 godišnje) je imao sa Ministarstvom privrede, RGZ, Ministarstvom pravde, Ministarstvom finansija, NBS, KITE i dr. institucijama u vezi sa izmenama stečajnog okvira, objedinjavanjem evidencije stvarnih vlasnika i registracijom privrednih društava, unapređenjem dostave u postupku upisa u katastar, ukidanjem poreskih prijava, uvođenjem eAukcije i eOglasne table, unapređenjem postupka priključenja na struju, uvođenjem eMenice itd. NALED daje mišljenje sa aspekta unapređenja pozicije na Doing business listi na sve dostavljene propise, i izveštava Zajedničku grupu Vlade i širu javnost o statusu sprovođenja Akcionog plana.
		1.4 Učešće na najmanje tri sednice Zajedničke grupe za DB godišnje.	2020, 2021	Realizovano	NALED je učestvovao na svim sednicama Zajedničke grupe i imao ulogu prezentera sprovedenih aktivnosti. Uloga NALED-a ogleda se i u iniciranju prioritarnih reformi za naredni period kao što je skraćivanje trajanja postupka prijave poreza, automatizacija rada sudova, korekcija procedura u upitnicima za registraciju imovine, itd.
		1.5 Predstavljanje sprovedenih reformi kontributorima - minimum jedan sastanak godišnje sa svakom grupom kontributora (ukupno 10 ekspertskih sastanaka).	2020, 2021	Realizovano	NALED je u 2020. održao okrugle stolove sa kontributorima za oblasti koje ocenjuje Svetska banka. Dodatno, u cilju informisanja javnosti o sprovedenim aktivnostima između dva izveštajna perioda, NALED je pripremio izveštaj za svih 10 oblasti koje je objavio na svojoj web stranici.
		1.6 Organizovanje godišnjih konferencija o Doing Business rezultatima.	2020, 2021	Delimično realizovano	U 2020. i u prvoj polovini 2021. zbog epidemije korone i revizije metodologije od strane Svetske banke, nije objavljen Doing business izveštaj. Iz tih razloga nije bilo uslova da se organizuje godišnja konferencija, ali su održane sednice Zajedničke grupe i okrugli stolovi sa kontributorima. NALED je inicirao pripreme sa Ministarstvom rudarstva i energetike koje je na čelu Zajedničke grupe u vezi sa organizacijom događaja ako i kada bude objavljen novi DB izveštaj po revidiranoj metodologiji. Očekuje se da će RS napredovati na rang listi nakon objave izveštaja u oblastima plaćanja poreza, izvršenja ugovora, priključenja na struju i dobijanja kredita gde je NALED aktivno radio na reformi propisa i prakse.

2. Unapređeni uslovi poslovanja na lokalnu kroz sprovođenje BFC SEE programa	BFC SEE mreža je ojačana sa najmanje pet partnerskih institucija do kraja 2021. Najmanje još jedna zemlja je počela da primenjuje BFC SEE standard do kraja 2021. Program BFC SEE certifikacije sprovodi najmanje 60 opština i gradova u regionu do kraja 2021. (prema edicijama III i IV)	2.1 Obučavanje i akreditovanje institucija/organizacija iz SEE da sprovede certifikaciju u svojoj zemlji po novoj (III i IV) ediciji BFC SEE standarda.	2020, 2021	Delimično realizovano	Obuka partnerskih organizacija u okviru BFC SEE mreže za primenu III edicije BFC SEE standarda je sprovedena i realizovana prema planiranim rokovima. Pokrenut je projekat izrade studije izvodljivost za uspostavljanje regionalne BFE (Business Friendly Environment) platforme uz podršku EBRD-a, i doneta je odluka da se planiranoj reviziji i akreditaciji partnera u regionu za primenu IV edicije BFC SEE standarda pristupi po završetku projekta. Objektivne okolnosti do kojih je dovela pandemija COVID-19, uslovile su da planirane aktivnosti budu odložene. U narednom periodu očekuje se podrška GIZ-a u realizaciji projekta kojim bi bila obuhvaćena naredna revizija BFC SEE standarda, usvajanje IV edicije kao i akreditacija partnera u regionu tokom 2021/22. godine.
		2.2 Dalji razvoj softvera za e-certifikaciju i modula za automatsko generisanje izveštaja o poslovnom okruženju na lokalnom nivou.	2020, 2021	Realizovano	Uvedene su nove funkcije u okviru BFC SEE softvera, koje omogućavaju između ostalog automatsko odobravanje izveštaja od strane Regionalnog saveta, generisanje izveštaja o procesu certifikacije, korišćenje novih modula, itd.
		2.3 Informisanje državnih institucija, lokalnih samouprava, donatora i privrednika u regionu o prednostima BFC SEE programa i promocija analiza / statistika/ izveštaja generisanih iz softvera.	2020, 2021	Delimično realizovano	U novembru 2020. godine održan je sastanak sa novom ministarkom državne uprave i lokalne samouprava, Marijom Obradović, gde je predstavljen međunarodni BFC SEE program certifikacije. Na Masterclass obuci za novoizabrane gradonačelnike, održanoj 2020. godine u saradnji sa NAPA, predstavljen je BFC SEE standard. Tokom 2021. godine, održan je niz sastanaka sa gradonačelnicima i predsednicima opština radi informisanja o BFC SEE programu (Valjevo, Kikinda, Zrenjanin, Kraljevo, Smederevo). U magazinu <i>Financial Times-a</i> <i>FDI Cities of the Future</i> (Strane direktne investicije- Gradovi budućnosti) za 2020/2021 godinu, rangirano je 8 gradova i opština koji su certifikovani po BFC standardu ili su ranije bili deo certifikacije: Novi Sad, Leskovac, Niš, Subotica, Zrenjanin i Kragujevac u kategoriji troškovna efikasnost; Niš i Šabac u kategoriji strategija stranih direktnih investicija, dok su Sremski okrug i Niška oblast rangirani u kategoriji troškovna efikasnost.
		2.4 Održavanje NALED-ovog registra evaluatora i verifikatora za primenu BFC SEE standarda, sa najmanje 70 obučanih i certifikovanih stručnjaka iz zemlje i regiona za povoljno poslovno okruženje.	2020, 2021	Realizovano	NALED kao Regionalni tehnički sekretarijat je uspostavio regionalni registar evaluatora i verifikatora, i u saradnji sa nadležnim Tehničkim sekretarijatima iz regiona sprovodi redovne aktivnosti na ažuriranju i praćenju performansi i kompetentnosti angažovanih licenciranih proveravača. Registar trenutno obuhvata 74 obučena i licencirana proveravača (evaluators i verifikatora). U skladu sa procedurama koje definiše BFC SEE standard, u okviru postupka revizije, u saradnji sa partnerima biće organizovane obuke i testiranja za proveravače u SEE regionu koji će biti licencirani za primenu IV edicije BFC SEE standarda.
		2.5 Organizovanje najmanje dva sastanka godišnje Regionalnog saveta i Tehničkih sekretarijata BFC SEE mreže.	2020, 2021	Realizovano	Održana su dva sastanka Regionalnog saveta BFC SEE mreže, dok se konsultacije i komunikacija između Tehničkih sekretarijata odvija kontinuirano u okviru redovnih aktivnosti, najčešće putem online platformi i email preporuke.
		2.6 Revizija BFC SEE standarda kroz konsultacije sa partnerskim institucijama iz regiona i publikovanje Vodiča za primenu IV edicije.	2021	Nerealizovano	Postupak revizije, usvajanje IV edicije BFC SEE standarda, kao i izrada Vodiča, su usled planiranih aktivnosti u okviru projekta koji bi bio podržan od strane EBRD-a i GIZ-a, odloženi za 2021/2022 godinu.
		2.7 Razvoj i održavanje regionalne platforme www.bfc-see.org - uvođenje posebne sekcije posvećene COVID-19 za razmenu informacija i najboljih praksi među opštinama i gradovima u regionu.	2020	Delimično realizovano	Sprovedene su planirane aktivnosti na uvođenju posebne sekcije koja bi omogućila razmenu informacija i najboljih praksi među opštinama i gradovima u regionu povodom COVID-19 pandemije. Stranica nije stavljena u funkciju s obzirom da u datim okolnostima nisu postojali dovoljni kapaciteti u nadležnim Tehničkim sekretarijatima kao i lokalnim samoupravama, koji usled uvođenja vanrednih mera i otežanog funkcionisanja nisu mogli odgovoriti na sve zahteve. Objavljena je uporedna analiza programa podrške u regionu i Evropi.
		2.8 Izrada uporedne analize mera podrške privredi u Srbiji, regionu i Evropi kao odgovor na COVID-19.	2020	Realizovano	Sprovedena je analiza i pripremljen uporedni pregled ekonomskih mera koje su donele zemlje EU kao i zemlje zapadnog Balkana za podršku privredi i očuvanju radnih mesta radi smanjenja posledica izazvanih pandemijom COVID-19.
3. Razmena znanja i replikacija najboljih regulatornih praksi u jugoistočnoj Evropi kroz Regionalnu mrežu za povoljno poslovno okruženje (BFE SEE)	Osigurana institucionalna podrška za formalizaciju BFE SEE mreže / platforme u pet zemalja u regionu do kraja 2021. Osnovana regionalna BFE SEE platforma do kraja 2021. Najmanje tri najbolje prakse u radu državne uprave i/ili lokalne samouprave su identifikovane i jedna replicirana u regionu do 2021.	3.1 Na osnovu sprovedene studije izvodljivost u saradnji sa EBRD, promovisati i zagovarati ideju institucionalizacije regionalne platforme za razmenu najboljih regulatornih praksi, usaglašavanje i unapređenje poslovnog okruženja u zemljama jugoistočne Evrope - BFE SEE.	2020	Realizovano	Analiza i konsultacije/ promovisanje uspostavljanja BFE platforme su sprovedeni u sklopu EBRD projekta tehničke podrške tokom 2019. godine. Tokom 2020. i 2021. godine obavljane su konsultacije sa potencijalnim donatorima koji bi podržali njeno uspostavljanje (EBRD, GIZ), a dalji koraci su razmatrani na sastanku Regionalnog saveta u decembru 2020. godine.
		3.2 Registrovanje BFE SEE platforma kao regionalne organizacije, sa obezbeđenim operativnim finansiranjem, uz NALED u ulozi sekretarijata.	2021	Delimično realizovano	Sprovedena je analiza i pripremljen model za uspostavljanje i formalno registrovanje BFE platforme, ali su, usled posledica COVID-19 pandemije i odlaganja donatorske podrške njenom uspostavljanju, ove aktivnosti odložene. Do formalizacije regionalne mreže, NALED obavlja ulogu regionalnog sekretarijata za program Certifikacije opština sa povoljnim poslovnim okruženjem (BFC SEE).
		3.3 Identifikovanje i promocija najmanje jednog modela najbolje prakse u radu državne uprave i lokalne samouprave u regionu, na godišnjem nivou, kroz Doing business i program certifikacije opština.	2020, 2021	Realizovano	Elektronska registracija sezonskih radnika je identifikovana kao model najbolje prakse i pripremljen je vodič za ovu reformu, i organizovana razmena sa zemljama regiona.
		3.4 Učestvovanje u sprovođenju najmanje 5 regionalnih projekata za replikaciju/razmenu najboljih praksi i/ili uspostavljanje razvojnih partnerstava u radu državne uprave i lokalne samouprave.	2020, 2021	Realizovano	U saradnji sa certifikovanim lokalnim samoupravama i privredom, a uz podršku GIZ-a i EU, NALED je sproveo više od 5 regionalnih projekata usmerenih na unapređenje opštinskih usluga - uvođenje meteo stanica i softvera za upravljanje zemljištem, razvoj chat-bota za građane i privredu, unapređenje upravljanja otpadom, CBC projekat za razvoj klastera, diseminacija elektronske prijave sezonskih radnika, unapređenje uslova poslovanja na lokalnu kroz primenu BFC SEE standarda.

STRATEŠKI CILJ P1 SC7: UNAPREĐENI USLOVI ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE					
Indikatori P1 SC7:					
Unapređen sistem upravljanja posebnim tokovima otpada, ambalažnim otpadom i otpadom od hrane. Unapređen i usvojen strateški okvir za upravljanje životnom sredinom, strategija za upravljanje otpadom, Program za cirkularnu ekonomiju i bolje definisane naknada u oblasti životne sredine					
Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređeni uslovi za sakupljanje i tretman proizvoda koji nakon upotrebe postaju električni i elektronski otpad	Preko 95% obveznika plaćanja naknade za posebne tokove otpada izveštava SEPA o obavezama, proizvedenim i uvezenim količinama proizvoda do kraja 2021.	1.1. Priprema preporuka za unapređenje i podrška razvoju sistema NRIZ (Nacionalni registar izvora zagađivanja) i sistema za finansijske instrumente Ministarstva ZS.	2020, 2021	Realizovano	U okviru Analize stanja upravljanja EE otpadom pripremljene su preporuke za unapređenje sistema prikupljanja podataka i izdavanja rešenja za naplatu naknade za posebne tokove otpada. Kroz našu finansijsku i operativnu podršku, softver Ministarstva životne sredine za finansijska instrumenta povezan je sa bazom APR registrovanih privrednih subjekata dok je IT sistem NRIZ povezan sa podacima Uprave carina.
		1.2. Promocija i zagovaranje sistema "kolektivnih operatera" za upravljanje posebnim tokovima otpada.	2020, 2021	Realizovano	Potreba za uvođenje sistema "kolektivnih operatera" iskazana je kroz publikovanu Analizu, zagovaranje ovog sistema u "Sivoj knjizi" a organizovana je i poseta Sloveniji na ovu temu, kojoj su prisustvovali predstavnici Ministarstva finansija i Ministarstva zaštite životne sredine. Tema je komunicirana u medijima, a nastavićemo da je zagovaramo i kroz novoosnovanu Radnu grupu za izmene i dopune Zakona o upravljanju otpadom.
2. Unapređeni uslovi za sakupljanje i upravljanje otpadnim baterijama i sijalicama	Ukupno sakupljene i tretirane količine baterija i sijalica povećane za 20% do kraja 2021.	2.1. Priprema analize stanja prikupljanja i reciklaže baterija i sijalica sa preporukama za unapređenje sistema i sa mapiranim najvećim generatorima.	2020, 2021	Realizovano	Analiza stanja je objavljena, kao i Policy Brief koji definiše sve ključne preporuke za unapređenje sistema u Srbiji. Mapirani su generatori otpada i od njih odabrane institucije gde će se modeli za sakupljanje baterija i sijalica pilotirati.
		2.2. Sprovedena targetirana kampanja podizanja svesti za najveće generatore otpada, građane i decu po školama.	2020, 2021	Delimično realizovano	Kampanja je razvijena i prilagođena konkretnim institucijama, njena puna realizacija se očekuje u drugoj polovini 2021. godine.
		2.3. Definisanje najoptimalnijeg modela za sakupljanje baterija i sijalica i njihovo pilotiranje u selektivnim lokalnim samoupravama.	2020, 2021	Realizovano	Na fakultetima Beogradskog univerziteta i u javnim institucijama grada Kragujevca pilotiranje je započelo u aprilu 2021. godine.
3. Unapređeni uslovi za sakupljanje i tretman otpada od hrane	Usvojen pravilnik kojim se definiše sakupljanje i tretman otpada od hrane 2021.	3.1. Priprema predloga i zagovaranje za usvajanje Pravilnika o pravilnom upravljanju otpadom od hrane.	2020, 2021	Realizovano	Pripremljen je predlog Pravilnika o pravilnom upravljanju otpadom od hrane kojim bi se uspostavila obaveza velikih generatora otpada od hrane da ovaj otpad predaju operateru. Održan je sastanak na tu temu sa predstavnicima Ministarstva životne sredine koji se u načelu slažu sa inicijativom, ali zbog pogođenosti ugostiteljskog sektora COVID-19 pandemijom je usvajanje odloženo za narednu godinu.
		3.2. Podizanje svesti generatora o značaju pravilnog sakupljanja i upravljanja otpadom od hrane.	2020, 2021	Realizovano	Održana su tri događaja sa medijima i velikim generatorima otpada od hrane, raspisan je konkurs za medije za izveštavanje na temu otpada od hrane, sprovedena je kampanja na društvenim mrežama i objavljeno je više od pet tematskih tekstova, kreirana web stranica projekta (otpadodhrane.rs)
		3.3. Pilotiranje model/opreme za sakupljanje otpada od hrane u privredi i institucijama.	2020, 2021	Delimično realizovano	Raspisan je izazov za prikupljanje 1000t otpada od hrane i smanjenje 750t CO2 na koji se mogu prijaviti ugostiteljski objekti i drugi generatori otpada i svoj otpad od hrane predati operateru.
4. Uspostavljanje održivog lanca upravljanja otpadom od stakla	Ukupno sakupljene i reciklirane količine stakla povećane za 15% do 2021.	4.1. Izrada analize trenutnog stanja sakupljanja stakla i ispitivanje mogućnosti za uvođenje depozitnog sistema.	2020, 2021	Realizovano	Analiza trenutnog stanja sakupljanja stakla je izrađena na bazi raspoloživih podataka. Trenutno se radi na njenoj dopuni sa informacijama koje se dobijaju sa terena kroz pilotiranje sistema. Ispitivanje mogućnosti uvođenja depozitnog sistema se radi kroz drugu studiju (za koju je ugovorena posebna konsultantska kuća) koja će obuhvatiti ispitivanje i modelovanje depozitnog sistema za sve potencijalne tokove otpada, ne samo za stakleni ambalažni otpad.
		4.2. Razvijanje opštinskih modela i njihovo pilotiranje u najmanje dve opštine različitih karakteristika.	2020, 2021	Realizovano	Opštinski modeli su razvijeni i sistem se trenutno pilotira u 14 jedinica lokalne samouprave u regionu, od čega 4 u Srbiji sa potencijalom da se proširi na još dve opštine.
		4.3. Sprovođenje kampanje diseminacije modela po opštinama koje nisu pilotirane.	2020, 2021	Delimično realizovano	Aktivnost je u pripremi i planirana je za 2022.godinu.
		4.4. Definisanje biznis modela za razvoj infrastrukture za sakupljanje stakla.	2020, 2021	Delimično realizovano	Biznis modeli će se definisati na bazi rezultata na terenu koji se sprovede od aprila 2021. do aprila 2022 godine.
5. Uvođenje koncepta Cirkularne ekonomije u pravni okvir	Usvojen program i Akcioni plan za Cirkularnu ekonomiju, do kraja 2021. Program sadrži ključne oblasti - EE otpad, ambalažni otpad, bio otpad, zelene javne nabavke, energetska efikasnost	5.1 Priprema predloga dela Programa za cirkularnu ekonomiju (food waste, EE otpad i ambalažni otpad).	2020	Realizovano	Pripremljen je i Savezu predstavljen deo Programa za Cirkularnu ekonomiju za tri oblasti: 1. Otpad od hrane 2. Elektronski i električni otpad i 3. Ambalažni otpad sa fokusom na plastiku. Program je pripremljen u potpunosti u skladu sa Zakonom o planskom sistemu sa predloženim Opštim ciljem, Posebnim ciljevima, merama i konkretnim aktivnostima pretočenim u trogodišnji Akcioni plan. Dokument je predstavljen i RG za Cirkularnu ekonomiju kao i prilikom Pripreme Akcionog plana za sprovođenje Strategije industrijske politike gde je NALED poznat kao partnerska institucija, pre svega u delu mera vezanih za promociju koncepta Cirkularne ekonomije.
		5.2. Savez za zaštitu životne sredine uključen u izradu sveobuhvatnog Programa za uvođenje cirkularne ekonomije.	2020, 2021	Realizovano	Javni poziv za izradu zvaničnog programa je objavljen u maju 2021. godine. NALED je formalno član RG za uvođenje koncepta Cirkularne ekonomije. Plan je da se program usvoji do kraja 2021. i NALED-ov Savez za životnu sredinu će biti uključen u proces konsultacija u svakoj fazi izrade Programa.

6. Unapređenje zakonskog okvira za zaštitu životne sredine	<p>Uspostavljena najmanje jedna zajednička radna grupa Vlade i privrede za unapređenje propisa u oblasti zaštite životne sredine u 2020.</p> <p>Izmenjen zakon o naknadama za korišnjene javnih dobara kroz unapređenje kriterijuma koji definišu 8 naknada iz oblasti životne sredine do kraja 2021.</p>	6.1. Koordinacija rada Saveza za zaštitu životne sredine i njegovih stručnih grupa u cilju definisanja politika i preporuka za unapređenje propisa i praksi u ovoj oblasti - najmanje 4 sastanka godišnje.	2020, 2021	Realizovano	Održana su 4 sastanka Saveza i prethodne godine izabrano novo predsedništvo sa dvogodišnjim mandatom. Pripremljen je Akcioni plan za Rad Saveza u 2021. godini po kome se članovi redovno izveštavaju. Savez je narastao na 50 članovova uz povećanje projekata u ovoj oblasti. Formirane su dve podgrupe: 1. Podgrupa za otpad (sa fokusom na ambalažu) i 2. Podgrupa za naknade. Održan je sastanak predsedništva i resorne ministarke kao i veliki broj sastanaka sa državnim sekretarima i pomoćnicima u okviru redovnih aktivnosti. Predstavnici Izvršne kancelarije su članovi tri Radne grupe za izmenu propisa. Od maja meseca priprema se i redovni njuzleter sa informacijama iz oblasti životne sredine koji se šalje članovima Saveza.
		6.2 Iniciranje uspostavljanja radne grupe za izmenu propisa koji regulišu naknade u ovoj oblasti.	2020	Realizovano	Prema planu i programu predviđena je izmena Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara i kao deo konsultacija predstavili smo naš predlog reforme u oblasti životne sredine (integracija Naknade za zaštitu i unapređenje u Naknadu za zagađenje, i integracija Lokalne komunalne takse za držanje motornih vozila u Porez koji se plaća pri registraciji) uz prihodnu neutralnost republičkog i lokalnih budžeta.
		6.3 Priprema i zagovaranje predloga i održivo rešenja za izmenu naknada u oblasti životne sredine kroz dijalog sa privredom, lokalnom samoupravom i resornim institucijama.	2020, 2021	Realizovano	U okviru podgrupe za naknade Saveza pripremljena je Analiza ekoloških instrumenata u oblasti životne sredine. Dijalog sa privredom i lokalnim samoupravama o predlozima iz analize je omogućen na sastanku Saveza. Održana su dva sastanka sa predstavnicima Ministarstva finansija i Ministarstva zaštite životne sredine na kome su predstavljeni predlozi za unapređenje propisa.
		6.4 Savez za zaštitu životne sredine publikuje najmanje jednu analizu ili predlog praktične politike godišnje.	2020, 2021	Realizovano	Urađena i objavljena Analiza stanja upravljanaj otpadnim vodama i predstavljena na 4 webinaru (privreda, lokalne samouprave, referentne laboratorije i inspekcije). U toku priprema vodiča za privredu - planiranje i izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

PROGRAMSKI CILJ 2 - JAČANJE KAPACITETA I ODGOVORNOSTI JAVNE UPRAVE

Od ukupno 47 aktivnosti definisanih za period 2020-2021. u okviru Programskog cilja 2, u potpunosti je realizovano 81% aktivnosti, dok je delimično realizovano 19% aktivnosti.

STRATEŠKI CILJ P2 SC1: UNAPREĐENA ZNANJA I INSTITUCIONALNI OKVIR ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

Indikatori P2 SC1:

Najmanje 60% ispitanih predstavnika privrede zadovoljno uslugom i podrškom koju dobija od lokalne samouprave i državnih institucija, u 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređen nivo znanja i veština javnih službenika u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja	Najmanje 500 javnih službenika na državnom i lokalnom nivou prošlo je neki vid stručnog usavršavanja (obuke, studijske posete) u oblasti ekonomskog razvoja do kraja 2021. Nacionalna akademija za javnu upravu sprovodi najmanje pet programa obuke za podsticanje ekonomskog razvoja u periodu 2020-2021.	1.1 Podrška radu Nacionalne akademije za javnu upravu kroz učešće u Programskom savetu i sprovođenje obuka za koje je NALED akreditovan.	2020, 2021	Realizovano	NALED je aktivan član programskog saveta NAPA od osnivanja. Krajem 2020. NALED je osmislio i sproveo MasterClass obuku za novoizabrane gradonačelnike i predsednike opština na temu lokalnog ekonomskog razvoja i uloge opštinskog rukovodstva u ovom procesu.
		1.2 Organizovanje studijskih poseta, obuka, onlajn seminara za predstavnike javne uprave u saradnji sa ambasadama i kroz projekte / programe finansirane iz međunarodnih izvora.	2020, 2021	Realizovano	U 2020. organizovano blizu 70, a samo u prvoj polovini 2021. više od 90 onlajn radionica, obuka i seminara za predstavnike javne uprave na teme: e-uprave (obuke za pružaoce usluga, EBRD), zaštite voda (za nacionalne referentne laboratorije i privedu o obavezama izveštavanja, USAID PPD), standardnog modela troška, analize efekata propisa, pregovaranja, digitalnog marketinga, asertivne komunikacije, fasilitacije, medija i PR (USAID PPD) inovativnih pristupa javnom zagovaranju, primene ChatBota za LS (GIZ DPP), crowdfundinga (GIZ), primeni softvera za praćenje poljoprivredne proizvodnje (AgroLife - GIZ), tretiranja otpada od hrane (GIZ DPP), eAukcija, upisa u Katastar (GGF), zdravstvene zaštite marginalizovanih grupa (GIZ). Zbog situacije izazvane pandemijom, nisu organizovane studijske posete. U toku je identifikovanje prioriteta JLS za podršku kroz TALEX instrument Evropske unije.
		1.3 Održavanje i razvoj onlajn baze međunarodnih programa obuke i treninga za stručno usavršavanje javnih službenika.	2020, 2021	Realizovano	Nakon pauze tokom vanredne situacije, i reorganizacije modela održavanja međunarodnih treninga, Baza treninga se redovno održava informacijama o mogućnostima pohađanja online obuka u organizaciji institucija iz Indije i Izraela. Kroz Bazu je objavljeno 20 treninga u 2020. i 25 u 2021.
		1.4 Uspostavljanje e-trening centra sa onlajn seminarima na NALED-ovom sajtu.	2021	Realizovano	Tokom 2020. i 2021. NALED je organizovao blizu 70 onlajn obuka i seminara koji su dostupni članovima i široj javnosti na NALED-ovom YouTube kanalu i sajtu. Između ostalog organizovani su vebinari o uputstvu za primenu testa samostalnosti, o primeni Zakona o javnim nabavkama, o tretiranju otpada od hrane, o zagađivanju voda i novim obavezama izveštavanja, o ulozi dijaspore u lokalnom razvoju, o crowdfundingu, o obrazovanju za digitalno doba (projektna nastava), o planu optimizacije mreže ustanova ZU, sistemu e-faktura i dr. U toku je izrada online kursa za javno-privatni dijalog koji ima za cilj približavanje procesa javno-privatnog dijaloga različitim ciljnim grupama, kao i pružanje konkretnih smernica i alatki u svakom koraku procesa. Kurs će biti izrađen do oktobra 2021.
		1.5 Organizovanje Foruma stručnjaka za povoljno poslovno okruženje na godišnjem nivou.	2020, 2021	Realizovano	U okviru BFC SEE programa sertifikacije, organizovane su dve celodnevne obuke za 15 predstavnika lokalnih samouprava, tj. članova timova za sertifikaciju, na temu "Kako dostići standarde međunarodne BFC SEE sertifikacije". Mogućnost učešća na obukama imali su zaposleni u odeljenjima za LER, urbanizam, finansije, društvene delatnosti i drugi. Gradovi i opštine čiji su predstavnici učestvovali na obukama su: Sombor, Subotica i Paraćin.
		1.6 Jačanje kapaciteta LS da koriste eksterne izvore finansiranja (EU i bilateralni fondovi, donacije iz privrede i sl) za oporavak od krize izazvane COVID-19.	2020	Realizovano	U saradnji sa GIZ-om, NALED je tokom 2020. godine organizovao 3 vebinara i info sesije za predstavnike lokalnih samouprava i privrede o mogućnostima korišćenja alternativnih izvora finansiranja u okviru DeveloPPP programa i javnog poziva nemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj. Dodatno, u prvoj polovini 2021. organizovane su tri regionalne onlajn radionice o crowdfundingu i mogućnostima za alternativno finansiranje lokalnih inicijativa.
		1.7 Učešće na najmanje dve međunarodne konferencije posvećene lokalnom ekonomskom razvoju u svojstvu partnera ili gosta.	2020, 2021	Realizovano	NALED je učestvovao na više međunarodnih konferencija koje su između ostalog pažnju posvetile lokalnom ekonomskom razvoju - npr. peti i šesti godišnji forumi u okviru EU Strategije za Jadransko-jonski region, koji su održani online u januaru i maju 2021. godine u organizaciji nadležnih institucija Srbije i Slovenije, respektivno; EU nedelja posvećena industriji u organizaciji regiona Severna Grčka održana u martu 2021, i dr.
		1.8 Uspostavljanje i razvoj onlajn riznice znanja o poslovnom okruženju na bfc-see.org platformi.	2021	Delimično realizovano	Platforma sadrži osnovne informacije o gradovima i opštinama sertifikovanim po BFC standardu, kao i bazu investitora, dok će u narednom periodu, u okviru postupka ažuriranja BFC SEE web portala, biti razvijena posebna stranica sa primerima najboljih praksi koje su identifikovane u BFC SEE gradovima i opštinama.

2. Unapređeni uslovi za lokalni ekonomski razvoj	Najmanje 30 lokalnih samouprava u Srbiji je unapredilo uslove poslovanja kroz program sertifikacije opština sa povoljnim poslovnim okruženjem (BFC SEE) u periodu 2020-2021. Opštine sa povoljnim poslovnim okruženjem aktivno učestvuju u kreiranju politika lokalnog razvoja u 2020-2021. Objavljen je indeks i rang lista opština sa povoljnim poslovnim okruženjem u Srbiji 2021.	2.1 Uključivanje i edukacija najmanje 10 lokalnih samouprava godišnje o programu sertifikacije i primeni BFC standarda povoljnog poslovnog okruženja.	2020, 2021	Realizovano	BFC SEE programu su tokom 2021. godine pristupili Paraćin, Sombor, Subotica i Užice, za čije predstavnike je organizovan i program obuke. Održani su sastanci sa gradonačelnicima koji su iskazali interesovanje i spremnost da njihovi gradovi pristupe BFC SEE programu, među kojima su: Valjevo, Kragujevac, Smederevo, Indija, Mionica, Kikinda, Zrenjanin, Kraljevo. Obuke za ove gradove su planirane do kraja 2021.
		2.2 Evaluacija poslovnog okruženja i izrada preporuka za opštine koje su uključene u program sertifikacije.	2020, 2021	Realizovano	Tokom procesa sertifikacije, nakon faze preliminarnе evaluacije ispunjenosti kriterijuma BFC standarda, opštine i gradovi dobili su preporuke za otklanjanje nedostataka i unapređenje poslovnog okruženja a napredak u sprovođenju preporuka predmet je merjenja tokom faze finalne evaluacije. Tokom 2020 i 2021 godine ukupno 11 lokalnih samouprava je učestvovalo u procesu sertifikacije (Stara Pazova, Novi Sad, Leskovac, Gornji Milanovac, Raška, Niš, Bor, Subotica, Sombor, Paraćin, Ruma).
		2.3 Promocija sertifikovanih opština u Srbiji i na nivou regiona.	2020, 2021	Delimično realizovano	Usled okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19, tokom 2020. godine izostala je organizacija redovne godišnje konferencije na kojoj se promovisu novocertifikovani gradovi i opštine. Međutim, NALED je u okviru svog medijskog biltena, magazina CoRD i veb portala promovisao gradove i opštine koje su tokom 2020. i početkom 2021. godine sertifikovani u Srbiji, među kojima su: Novi Sad, Leskovac, Ruma i Čačak. U magazinu Financial Times-a fDI Cities of the Future (Strane direktne investicije- Gradovi budućnosti) za 2020/2021 godinu, rangirano je 8 gradova i opština koji su sertifikovani po BFC standardu ili su ranije bili deo sertifikacije: Novi Sad, Leskovac, Niš, Subotica, Zrenjanin i Kragujevac u kategoriji troškovna efikasnost; Niš i Šabac u kategoriji strategija stranih direktnih investicija, dok su Sremski okrug i Niška oblast rangirani u kategoriji troškovna efikasnost.
		2.4 Uspostavljanje Saveza opština i gradova sa povoljnim poslovnim okruženjem kao radnog tela NALED-a koje se bavi primenom i razvojem BFC standarda, definisanjem mera za opravak LS od COVID-19, i unapređenjem zakonskog okvira za lokalni ekonomski razvoj.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2021. godine realizovane su aktivnosti na formiranju Kluba gradova i opština sa povoljnim poslovnim okruženjem u Srbiji - BFC Kluba. Pored osnivačkih akata, realizovani su brojni sastanci i razgovori sa gradonačelnicima i predsednicima opština koji su zainteresovani za učešće u ovom novom radnom telu NALED-a, među kojima su pored sertifikovanih (Novi Sad, Leskovac, Požarevac, Šabac, Stara Pazova, Pećinci, Čuprija, Ruma i Čačak) i gradovi/opštine koje su u procesu (Niš, Bor, Raška, Gornji Milanovac), ili su zainteresovani za učešće: Valjevo, Kragujevac, Smederevo, Indija, Mionica, Kikinda, Zrenjanin, Kraljevo i Loznica. Zvanična osnivačka sednica BFC Kluba je planirana na marginama NALED-ove izborne skupštine polovinom godine.
		2.5 Pozicioniranje BFC sertifikata kao pokazatelja/reference prilikom dodele sredstava državnih i međunarodnih institucija, namenjenih lokalnom ekonomskom razvoju.	2020, 2021	Delimično realizovano	U toku je priprema Programa reforme sistema lokalne samouprave i u nacrtu tog dokumenta se direktno referiše na značaj BFC sertifikata. BFC SEE standard je pomenut u bitnim dokumentima na nacionalnom nivou kao što su Strategija urbanog razvoja Srbije (i pripadajući Akcioni plan) gde se kao jedan od indikatora za cilj "održivi ekonomski razvoj" nalazi broj sertifikovanih JLS po BFC SEE metodologiji, kao i Javni poziv za podnošenje zahteva JLS za raspodelu dela sredstava iz budžetskog fonda za program LS gde se BFC nalazi u okviru dela potrebne dokumentacije koja prikazuje efekat poboljšanog poslovnog okruženja na lokalnu. Nacrt Programa reforme sistema lokalne samouprave ističe značaj BFC sertifikata.
		2.6 Razvoj i objavljivanje indeksa povoljnog poslovnog okruženja za ocenu i rangiranje lokalnih samouprava.	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED je tokom 2020. i 2021. objavio nekoliko indeksa i metodologija za rangiranje lokalnih samouprava u oblasti podsticanja preduzetništva, bezgotovinskog plaćanja, izdavanja građevinskih dozvola, korišćenja eZUP, korišćenja elektronskog sistema za prijavu sezonskih radnika. U 2021. godini je uz podršku EU pokrenut projekat izrade lokalnog indeksa za eUpravu (Local e-Government Index-LEI) koji će metodološki biti usklađen sa relevantnim BFC kriterijumima i na osnovu koga će sve jedinice lokalne samouprave biti rangirane prema napretku u uvođenju eUprave sredinom 2022. godine
		2.7 Razvijanje novih on-line alata za samoprocenu kvaliteta poslovnog okruženja namenjenih lokalnim samoupravama.	2021	Delimično realizovano	BFC SEE platforma sadrži formular za samoprocenu kroz koji zainteresovane lokalne samouprave mogu testirati ispunjenost kriterijuma BFC SEE standarda. Ovaj online alat će biti usklađen sa izmenama u kriterijumima nakon četvrte revizije standarda, koja je planirano da otpočne u 2021. godini, uz podršku GIZ-a.
		2.8 Podrška zapošljavanju na lokalnu kroz javne radove u cilju smanjenja negativnih efekata COVID-19 na socijalno ranjive grupe.	2020, 2021	Realizovano	U okviru projekta „Usluge socijalne zaštite za osetljive grupe“ koji sprovodi NALED uz podršku GIZ-a, unapređena je kompetencija za angažovanje preko 300 pružaoca usluga socijalne zaštite u 14 lokalnih samouprava; U okviru projekta „Poboljšanje uslova života Roma i Romkinja i drugih marginalizovanih grupa“ u 18 JLS u vreme pandemije COVID-19 sprovedene su informativne radionice o prevenciji, imunizaciji i oporavku od virusa COVID-19 u 54 romska naselja i javni poziv za mala, srednja i velika preduzeća iz cele Srbije za učešće u programu zapošljavanja. Tokom 2021. biće realizovane obuke za radno angažovanje ove marginalizovane grupe, kao i javni radovi u 6 JLS (Kragujevac, Kruševac, Aleksinac, Subotica, Vranje, Pirot).
		2.9 Uspostavljanje onlajn platforme za donacije lokalnim samoupravama i realizacija najmanje jedne kampanje godišnje - u 2020 fokus na prikupljanju sredstava od privrede i donatora za borbu protiv COVID-19.	2020	Realizovano	NALED je početkom aprila 2020. pokrenuo jedinstvenu platformu za donacije kako bi povezoao i ujedinio članove i partnere u borbi protiv COVID-19. Za nešto više od mesec dana, na ovaj način realizovane su donacije u vrednosti od 250.000 evra za lokalne zajednice i zdravstvene institucije. Obezbeđeno je i isporučeno 52 tone hrane za 11.000 domaćinstava, 67 računara za škole i opštinske službe i 140.000 evra za medicinsku i zaštitnu opremu, kao podrška 41 opštini i gradu u suzbijanju negativnih posledica pandemije.
		2.10 Izrada preporuka za ukidanje administrativnih prepreka humanitarnim i in-kind donacijama.	2020, 2021	Realizovano	U okviru projekta GIZ-a "Alternativno finansiranje i donacije za lokalne zajednice u Srbiji" izrađena je analiza trenutnog stanja doniranja u Srbiji u novcu, robi i uslugama sa posebnim osvrtom na ulogu lokalne samouprave i korišćenju platformi za grupno finansiranje. Analiza je finalizovana u maju 2021.

STRATEŠKI CILJ P2 SC2: UNAPREĐEN PROCES DONOŠENJA I KVALITET PROPISA

Indikatori P2 SC2:

Regulatorni indeks Srbije povećan za najmanje 25% u 2020/2021 u odnosu na vrednost iz 2016/17.

Lokalne samouprave za 30% više konsultuju privredu u procesu donošenja odluka prema indikatoru BFC SEE certifikacije do 2021.

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Unapređena odgovornost institucija i analitička osnova za donošenje propisa od značaja za privredu	Sprovedeno u proseku 10% preporuka Sive knjige za unapređenje poslovnog ambijenta na godišnjem nivou u periodu 2018-2021. Najmanje pet sistemskih reformi pokrenuto je na osnovu NALED-ovih istraživanja i analiza u periodu 2018-2020. Efikasnost i odgovornost Vlade i Parlamenta u donošenju propisa unapređena za 10 pp prema Regulatornom indeksu Srbije u periodu 2018-2021. Zadovoljstvo privrede kvalitetom i procesom donošenja propisa u Srbiji je poraslo za barem 10 pp u odnosu na 2018. godinu	1.1 Izrada i objavljivanje Sive knjige propisa (100 preporuka privrede za smanjenje birokratije) i njeno upućivanje Vladi i nadležnim institucijama.	2020, 2021	Realizovano	U februaru 2021. godine promovisana je Siva knjiga 13 koja sadrži 100 preporuka za smanjenje birokratije od čega je 13 novih preporuka.
		1.2 Izrada nove specijalne edicije sive knjige propisa posvećene konkretnom sektoru.	2021	Realizovano	U februaru 2020. godine promovisana je Siva knjiga zdravstva kao specijalna edicija sektorske sive knjige. U maju 2021. je završeno istraživanje stavova privrede i građana čiji nalazi treba da posluže za koncipiranje preporuka za prvu Sivu knjigu inovacija čije publikovanje je predviđeno za decembar 2021.
		1.3 Izrada najmanje 50 analiza propisa, istraživanja i prikaza praktičnih politika od značaja za poslovno okruženje u cilju zagovaranja reformi i/ili učestvovanja u procesu izrade propisa, na godišnjem nivou.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. godine izrađeno je 50 analiza od značaja za poslovno okruženje u Srbiji. U 2021. godini (sa presekom u maju 2021) izrađeno je 20 analiza, dok je u planu izrada još 25 analiza tokom godine. Sve analize su dostupne članovima i partnerima u NALED-ovoj Bazi publikacija https://naled.rs/baza-publikacija
		1.4 Sprovođenje istraživanja i analiza o problemima privrede i opština usled COVID-19 i izrada seta prioriternih preporuka za smanjenje negativnih posledica pandemije.	2020	Realizovano	Tokom 2020. godine NALED je izradio 10 analiza/praktičnih politika sa temom uticaja COVID-19 krize na poslovanje privrede u Srbiji, kao i sa preporukama za ublažavanje posledica pandemije. Istraživanje stavova privrede o uticaju COVID-19 realizovano je u martu 2020. kao i u novembru 2020. godine.
		1.5 Priprema kvartalnih izveštaja o statusu regulatorne reforme i distribucija donosiocima odluka i zainteresovanim stranama iz državnih institucija, međunarodne zajednice i medija.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020. objavljena su 4 kvartalna izveštaja, i u aprilu 2021. još jedan, koji su putem veb sajta i LinkedIna bili dostupni donosiocima odluka i zainteresovanim stranama iz državnih institucija, međunarodne zajednice i medija.
		1.6 Priprema doprinosa o COVID-19 za kvartalni izveštaj o statusu reformi tokom vanrednog stanja.	2020	Realizovano	U sklopu izrade izveštaja iz aktivnosti 1.5 obuhvaćeni su i važni propisi usvojeni tokom trajanja i u vezi sa pandemijom COVID 19, i to u formi zasebnih poglavlja.
		1.7 Pokretanje i redovno ažuriranje onlajn baze inicijativa NALED-a za izmenu propisa.	2020, 2021	Delimično realizovano	NALED vodi evidenciju u excel tabeli o inicijativama koje su date u Sivoj knjizi i Sivoj knjizi zdravstva, i objavljuje u sekciji Vesti na sajtu sve ključne inicijative. U toku je izrada posebnog modula - onlajn baza svih inicijativa.
		1.8 Monitoring rada Vlade i Parlamenta na donošenju propisa od značaja za privredu i objavljivanje godišnjeg izveštaja Regulatorni indeks Srbije - RIS.	2020, 2021	Realizovano	U decembru 2020. godine promovisana je godišnja publikacija Regulatorni indeks Srbije 2019/2020. Objavljivanje izveštaja za 2020/2021. godinu planirano je za jul 2021. godine.
		1.9 Ažuriranje on-line Barometra propisa koji daje uvid u status donošenja podzakonskih akata za najmanje 20 ključnih zakona koji uređuju poslovni ambijent.	2020, 2021	Delimično realizovano	Iako online baza Barometra nije napravljena, Barometar propisa se redovno ažurira u okviru kreiranja Regulatornog indeksa Srbije - RIS.

2. Uspostavljen održiv javno-privatni dijalog za unapređenje uslova poslovanja	<p>Više od 70% propisa kojima se uređuje poslovno okruženje se donosi uz javnu raspravu, u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade do 2021.</p> <p>Više od 50% radnih grupa Vlade za izradu / izmenu sistemskih propisa u oblasti ekonomije i poslovnog okruženja uključuju predstavnike privrede i stručne javnosti do 2021.</p> <p>Uspostavljen novi funkcionalan saziv Ekonomskog kokusa Narodne skupštine do kraja 2021.</p> <p>Najmanje 50 lokalnih samouprava uspostavilo je privredne savete kao mehanizam konsultacija o lokalnim odlukama do 2021.</p> <p>Broj organizacija/udruženja i javnih institucija koje učestvuju u javno-privatnom dijalogu povećan za 10% do 2021.</p>	2.1 Unapređenje i dopuna programa obuka i metodologije za javno-privatni dijalog koju je izradio NALED.	2020	Realizovano	U okviru JPD projekta izrađen je program obuke i za privatni i za javni sektor. Obuke obuhvataju razvoj soft skills veština, kao i tehničkih veština prilagođenih javnom i privatnom sektoru (zakonodavni proces, javne politike, izračunavanje troškova za privredu i sl). Sve obuke su realizovane zaključno sa 2020. godinom.
		2.2 Organizovanje najmanje tri obuke i studijske posete godišnje za predstavnike javne uprave, organizacije civilnog društva i privredu sa ciljem uspostavljanja JPD.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020 i 2021. godine kroz JPD projekat je realizovano preko deset obuka za predstavnike javnog i privatnog sektora na sledeće teme: zakonodavni proces, analiza efekata propisa, sadržaj i pravila za kreiranje dokumenata javnih politika, standard cost model, upravljanje promenama, fasilitacija, pregovaranje, digitalni marketing, medijska obuka itd. Studijske posete su u planu za realizaciju u drugoj polovini 2021, u zavisnosti od epidemiološke situacije.
		2.3 Pružanje podrške malim poslovnim udruženjima (sektorskim, strukovnim) i nevladinim organizacijama u zagovaranju reformi.	2020, 2021	Realizovano	U okviru JPD projekta pružena je direktna podrška za zagovaranju reformi za 7 poslovnih udruženja i organizacija civilnog društva: Udruženje za razvoj preduzetništva - reforma sistema paušalnog oprezivanja, SPOS - zaštita pčela od trovanja, Agro klaster - unapređenje uslova za organsku proizvodnju, Udruženje ponuđača - javne nabavke, Connecting - obrazovanje za 4.0 revoluciju, Udruženje 3E i Mreža inspektora - unapređenje sistema otpadnih voda.
		2.4 Priprema i publikovanje vodiča za JPD sa modelima (npr. Privredni saveti na lokalnu, Ekonomski kokus u Parlamentu, Zajedničke grupe u Vladi).	2020	Delimično realizovano	U toku je finalizacija Vodiča za javno-privatni dijalog koji je u planu za publikovanje u oktobru 2021 godine. Vodič sadrži ključne elemente, oblike i korake u javno-privatnom dijalogu sa primerima iz prakse i modelima.
		2.5 Učestvovanje u radu najmanje 30 radnih grupa za izradu propisa od značaja za poslovno okruženje.	2020, 2021	Realizovano	Tokom 2020. i 2021. godine NALED je formalno bio član u više od 20 radnih grupa za izradu propisa od značaja za poslovno okruženje, i dao je doprinos kroz konsultacije za veći broj propisa.
		2.6 Podrška uspostavljanju i radu novog saziva Ekonomskog kokusa Narodne skupštine - izrada najmanje 5 amandmana na propise od značaja za poslovni ambijent godišnje.	2020, 2021	Delimično realizovano	Usled pandemije COVID-19 i neredovnog rada Skupštine nije uspostavljen Ekonomski kokus, iako je NALED učestvovao u izradi amandmana na Zakon o energetici, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o postupku upisa u katastar.
		2.7 Uključivanje Univerziteta u Beogradu i relevantnih fakulteta u javno-privatni dijalog i proces izrade istraživanja, analiza i praktičnih politika NALED-a.	2021	Realizovano	U studentskom debatom takmičenju Štap ili Šargarepa u oktobru 2020. profesorka Pravnog fakulteta učestvovala je u radu stručnog žirija, na preporuku Rektorata. Takođe, prodekan Elektrotehničkog fakulteta pridružio se NALED-ovoj laboratoriji inovativnih javnih politika, kao i asistent i doktorant Pravnog fakulteta. U rad NALED-ovog Naučnog veća uključeni su profesori sa Pravnog fakulteta, i Fakulteta za ekonomiju, finansije i administraciju. Beogradski univerzitet i svi fakulteti koji su uključeni u počasno članstvo NALED-a imaju mogućnost da učestvuju u radu NALED-ovih Saveza u definisanju predloga praktičnih politika.
		2.8 Najmanje 50% konferencija i okruglih stolova koje organizuje NALED uključuju predstavnike privatnog, javnog i civilnog sektora.	2020, 2021	Realizovano	NALED je u 2020. organizovao okvirno 15 okruglih stolova i konferencija koje su uključivale predstavnike Vlade i/ili državnih institucija i/ili lokalnih samouprava, privrede, udruženja/nevladinih organizacija, kao i blizu 80 radionica i obuka ili sastanaka radnih grupa koje su u najvećem broju slučajeva obuhvatili učesnike iz sva tri sektora društva. Do kraja 2021. predviđena je organizacija niza okruglih stolova na temu unapređenja sistema javnih nabavki.
		2.9 Uspostavljanje i razvoj onlajn platforme za javno-privatni dijalog o problemima privrede usled COVID-19 i mogućim rešenjima za prevazilaženje negativnih posledica pandemije po privredu i širu društvenu zajednicu - nedeljno komuniciranje problema i rešenja ka Kriznom štabu i Vladi za vreme vanrednog stanja.	2020	Realizovano	U prvim nedeljama vanredne situacije uspostavljena je online platforma za prijavu problema sa kojima se suočava privreda i predlaganje rešenja www.naled.rs/covid19-resenja . Kroz platformu je ukazano na 85 problema i predloga rešenja. NALED je na nedeljnom nivou bio u kontaktu sa Kriznim štabom koji je rešavao najurgentnije administrativne probleme privrede kako bi se omogućilo nesmetano funkcionisanje tokom i nakon vanrednog stanja.

STRATEŠKI CILJ P2 SC3: UNAPREĐEN PROCES EU INTEGRACIJA U OBLASTIMA OD ZNAČAJA ZA PRIVREDU

**Indikatori P2 SC3:
Godišnji izveštaji o napretku Evropske komisije ukazuju na umeren/doobar napredak u ispunjavanju ekonomskih kriterijuma za članstvo i spremnosti za članstvo u poglavljima relevantnim za poslovno okruženje, 2018-2021.**

Rezultat	Indikator	Aktivnost	Godina realizacije	Status	Obrazloženje
1. Proces pregovora za članstvo u EU i usklađivanja propisa sa evropskim zakonodavstvom reflektuje preporuke javno-privatnog dijaloga o poslovnom okruženju	Najmanje 20% preporuka datih kroz rad radnih grupa za poglavlja 8, 11, 12, 13, 16 i 20 su uzete u obzir od strane nadležnih institucija, u periodu 2018-2021.	1.1 Koordiniranje radom radnih grupa za politiku konkurencije (poglavlje 8) i oprezivanje (poglavlje 16), u okviru Nacionalnog konventa o EU - NKEU.	2020, 2021	Realizovano	U toku 2020. NALED je organizovao četiri sednice radnih grupa za politiku konkurencije (poglavlje 8) i oprezivanje (poglavlje 16), i izradio 4 policy proizvoda u ovim oblastima: organizacioni model komisije za državnu pomoć, analiza efekata dodeljene državne pomoći u prehrambenoj industriji, akcize na jaka alkoholna pića i PDV.
		1.2 Učešće na sastancima između civilnog društva i Vlade u okviru radnih grupa NKEU u poglavljima 16 (Porezi) i 20 (Preduzetništvo i industrijska politika) i 22 (regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata).	2020, 2021	Realizovano	NALED je za pregovoračko poglavlje 16. prosledio Ministarstvu finansija policy brief o akcizama i PDV-u. Održan je sastanak sa predstavnicima Ministarstva finansija u maju 2021. godine gde su prezentovati rezultati analize i diskutovano o najnovijim izmenama Zakona o akcizama. Kao član NKEU, učestvovali smo na svim sastancima Predsedništva sa Vladom RS.
		1.3 Učešće u radu radne grupe NKEU za poglavlja 11, 12 i 13 (poljoprivreda, ribarstvo i šumarstvo).	2020, 2021	Realizovano	U aprilu 2020. NALED je organizovao zajedničku sednicu RG NKEU za poglavlja 8,16 i 20, a u decembru 2020. zajedničku sednicu RG NKEU za poglavlja 8, 11, 12, 13, 16 i 20.
		1.4 Učešće u konsultacijama o Programu ekonomskih reformi - ERP.	2020, 2021	Realizovano	NALED je u septembru 2020. organizovao radni doračak sa medijima na temu ERPa gde su prisustvovali pomoćnica Ministra finansija i direktorka i pomoćnica direktorke RSJP.
		1.5 Izrada nezavisnog monitoring izveštaja za ERP.	2020, 2021	Realizovano	U decembru 2020. objavljen je nezavisni monitoring izveštaja za ERP.
		1.6 Izrada najmanje tri analize ili policy brifa u vezi sa poglavljima 8 i 16, kojim NALED Koordinira.	2020	Realizovano	Pripremljeni policy brifovi na teme - Organizacioni model Komisije za kontrolu državne pomoći, i Izjednačavanje akciznog opterećenja na jaka alkoholna pića. Discussion papers - Analiza dodeljene državne pomoći u prehrambenoj industriji, i Uporedni prikaz PDV regulative u EU i Srbiji sa analizom administrativnog problema u primeni propisa.
		1.7 Redovna medijska promocija tema u okviru poglavlja 8 i 16.	2020	Realizovano	Plasman u medijima - Danas, Telegraf, gostovanje na N1.
2. Unapređeno izveštavanje EU institucija o ekonomskim reformama	Godišnji izveštaji o napretku Evropske komisije reflektuju 20% komentara dato od strane NALED-a u period 2019-2021.	2.1 Održavanje brifinga i sastanaka sa predstavnicima Delegacije EU u Beogradu, Evropske komisije i drugih EU institucija.	2020, 2021	Realizovano	NALED je učestvovao na sastancima sa predstavnicima EK (REGIO, NEAR, ECFIN), uključujući konsultative sastanke u procesu izrade izveštaja o napretku, korišćenju finansijskih instrumenata i sl.
		2.2 Priprema i dostavljanje evropskim institucijama monitoring izveštaja o radu Vlade Srbije i Narodne skupštine RS (Regulatorni indeks Srbije), kao i drugih inputa i priloga o poslovnom okruženju u Srbiji i regionu.	2020, 2021	Realizovano	U aprilu 2021. NALED je pripremio doprinos za Izveštaj o napretku RS koji priprema Evropska Komisija. U decembru 2020. godine NALED je pripremio i promovisao Regulatorni indeks Srbije 2019/2020.
		2.3 Priprema inputa za godišnje izveštaje Evropske komisije o napretku Srbije ka EU za poglavlja 8 (konkurencija), 16 (porezi).	2020, 2021	Realizovano	U okviru aktivnosti NKEU, NALED je pripremio inpute za Godišnju knjigu preporuka u pregovaračkim poglavljima 8 i 16 koja je objavljena tokom 2020.
		2.4 Učestvovanje na konferencijama, seminarima i diskusijama organizovanim od strane EU institucija, kao i događajima organizovanim u okviru Berlinskog procesa za zapadni Balkan.	2020, 2021	Realizovano	NALED je učestvovao na događajima koje je organizovala Evropska komisija (EK) i njene službe. NALED će u oktobru 2021. u Briselu u svojstvu ko-organizatora zajedno sa EK, Generalnim direktoratom za regionalnu politiku, organizovati radionicu u okviru Evropske nedelje regiona i gradova.